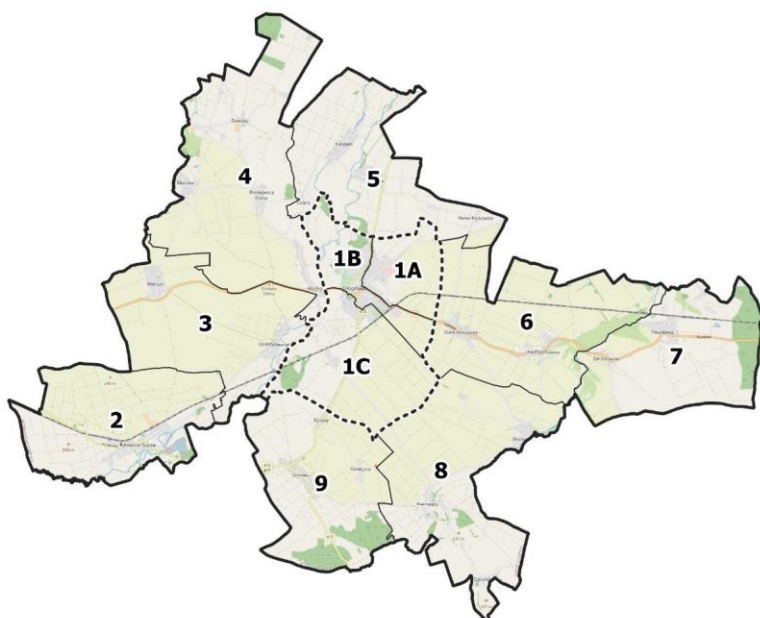




Głogówek

Gminny Program Rewitalizacji Gminy na lata 2023-2030



diagnoza delimitacyjna

Opracowanie:



Głogówek, 2023

Spis treści

1. Wprowadzenie	4
1.1 Podstawa prawna	4
1.2 Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego	6
2. Charakterystyka gminy	8
3. Diagnoza obszaru zdegradowanego.....	10
3.1 Wyróżnione obszary porównawcze	10
3.2 Dobór kryteriów delimitacji obszaru zdegradowanego	12
3.3 Wskaźniki społeczne	16
3.4 Wskaźniki gospodarcze.....	32
3.5 Wskaźniki przestrzenno-funkcjonalne.....	36
3.6 Wskaźniki środowiskowe.....	44
3.7 Wskaźniki techniczne	50
4. Podsumowanie.....	56
5. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	61

1. Wprowadzenie

Przedmiotowy dokument stanowi diagnozę delimitacyjną służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji na terenie gminy Głogówek. Przeprowadzona diagnoza pozwala na identyfikację zjawisk kryzysowych w gminie, co stanowi pierwszy etap opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji (GPR). Wyznaczony w wyniku przeprowadzonej delimitacji obszar rewitalizacji, inicjuje procedurę sporządzania projektu GPR. Rewitalizacja jest procesem wyprowadzenia ze stanu kryzysowego, obszarów, które są zdegradowane.

Dokument ten opracowuje się dla całego obszaru rewitalizacji, a jego przyjęcie pozwala na wykorzystanie narzędzi wspierających proces rewitalizacji (m.in. Specjalna Strefa Rewitalizacji), a przede wszystkim ułatwia koordynację zaplanowanych przedsięwzięć i zadań wielu podmiotów, które działają i funkcjonują na tym obszarze.

1.1 Podstawa prawna

Postawą prawną opracowania jest ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485, z 2023 r. poz. 28). Z punktu widzenia przedmiotowego opracowania, kluczowe są dwie definicje wynikające z ustawy, dotyczące obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, przez obszar zdegradowany rozumie się: Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- 1. Gospodarczych** – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- 2. środowiskowych** – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- 3. przestrzenno-funkcjonalnych** – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu

dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub

- 4. technicznych** – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz nefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Natomiast definicję obszaru rewitalizacji wskazuje art. 10. ust. 1., który mówi o tym, że: Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji. Kryteria dotyczące wyznaczania i zasięgu obszaru rewitalizacji definiuje natomiast art. 10. ust.2, zgodnie z którym: Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

W niniejszym dokumencie obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji wyznaczono zgodnie z zaproponowaną metodyką oraz wskaźnikami, stanowiącymi kryteria delimitacji.

1.2 Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego

Przyjęta w niniejszym opracowaniu metodologia przeprowadzenia delimitacji obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji w gminie Głogówek opiera się na mierzalnych zmiennych dotyczących sytuacji społecznej (z zakresu demografii, kapitału społecznego, bezpieczeństwa publicznego, pomocy społecznej i rynku pracy), gospodarczej, środowiskowej, przestrzennej i technicznej.

W pierwszej kolejności zgromadzono rzetelne i przydatne materiały i dane statystyczne, które następnie poddano analizie i interpretacji (analiza tzw. danych zastanych). Po wyselekcjonowaniu kluczowych informacji przeprowadzona została właściwa analiza, obejmująca w głównej mierze dokumenty i źródła danych zidentyfikowanych i uznanych za istotne dla procesu badawczego. W celu przeprowadzenia rzetelnej diagnozy zastosowano dwa podejścia, bazujące na analizie danych zastanych: statystyczne (gromadzenie, analiza i przetwarzanie danych na potrzeby opracowania) oraz przestrzenne (odniesienie danych do przyjętych obszarów porównawczych i ich zobrazowanie za pomocą kartogramów).

Delimitacja przeprowadzona w ramach opracowywania niniejszego dokumentu obejmowała następujące etapy:

- 1. Podział obszaru gminy na jednostki statystyczne** (jednostki pseudonaturalne wyznaczone na podstawie Statutu Gminy Głogówek¹ oraz w nawiązaniu do układu osadniczego, pełniących funkcji i granic naturalnych);
- 2. Wybór kryteriów (zmiennych) delimitacji;**
- 3. Przeprowadzenie szczegółowej analizy wskaźnikowej** w zakresie problemów społecznych w wyodrębnionych obszarach (badanie ilościowe). W jej wyniku wyodrębniono obszary o szczególnym nasileniu problemów społecznych (metoda: analiza danych zastanych pozyskanych z Urzędu Miejskiego w Głogówku, Ośrodka Pomocy Społecznej w Głogówku, Powiatowego Urzędu Pracy w Prudniku i Komisariatu Policji w Głogówku), dokonano normalizacji (standaryzacji) danych zastanych, a następnie opracowano syntetyczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej;
- 4. Wyodrębnienie obszarów porównawczych,** które cechują się najwyższym stopniem zdegradowania w wymiarze społecznym i pozaspołecznym;

¹ UCHWAŁA NR L/363/2018 RADY MIEJSKIEJ W GŁOGÓWKU z dnia 28 września 2018 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Głogówek

- 5. Wyodrębnienie obszaru rewitalizacji** – obszaru o szczególnym nasileniu problemów społecznych, uwzględniającego ustawowe wskaźniki obligatoryjne dotyczące powierzchni (maksymalnie 20% powierzchni gminy) oraz ludności (maksymalnie 30% wszystkich mieszkańców gminy).

Dla skutecznego przeprowadzenia procesu delimitacji wykorzystano podział na obszary porównawcze, wyznaczone w oparciu o Statut Gminy Głogówek, zgodnie z którym jednostkami pomocniczymi gminy są 22 sołectwa oraz miasto Głogówek, w skład którego wchodzi również trzy sołectwa: Głogowiec, Oracze i Winiary. Na podstawie tego podziału wyróżniono 11 jednostek pseudonaturalnych, których granice nawiązują do układu osadniczego, pełnionych funkcji przez poszczególne sołectwa oraz granic naturalnych. Niektóre z sołectw zostały połączone w jeden obszar, w celu stworzenia jednostek, które będą porównywalne pod względem powierzchni i liczby ludności.

Kolejnym etapem było przeprowadzenie analizy porównawczej w obrębie wyłonionych obszarów, co umożliwiło wskazanie obszaru znajdującego się w szczególnie trudnej sytuacji ze względu na koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, a także odnotowano współwystępowanie niepożądanych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

2. Charakterystyka gminy

Gmina Głogówek jest gminą miejsko-wiejską położoną w południowej części województwa opolskiego, w powiecie prudnickim. Jej zasięg terytorialny obejmuje 22 sołectw: Biedrzychowice, Błażejowie Dolne, Ciesznów, Chudoba, Dzierżysławice, Góreczno, Kazimierz, Kierpień, Leśnik, Mionów, Mochów, Nowe Kotkowice, Raclawice Śląskie, Rzepcze, Stare Kotkowice, Szonów, Tomice, Twardawa, Wróblin, Wierzch, Zawada, Zwiastowice oraz miasto Głogówek, w skład którego wchodzi trzy sołectwa: Głogowiec, Oracze i Winiary. Siedzibą organów gminy jest miasto Głogówek. Poniżej przedstawiono podział gminy na sołectwa.

Rysunek 1 Podział gminy Głogówek na sołectwa



Źródło: opracowanie własne.

W 2022 r. w gminie mieszkało 12 731 osób, a liczba ludności w ostatnich pięciu latach zmniejszyła się o około 3,4%. Największe zmiany odnotowano w przypadku liczby ludności w wieku produkcyjnym, której udział zmniejszył się z ostatnich pięciu lat, z 64% do 62%. W gminie Głogówek zauważa się jednocześnie wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym z 19% do 21%, co świadczy o starzeniu się społeczności lokalnej.

Gminę Głogówek charakteryzuje dogodna lokalizacja, na co wpływ ma przebieg dwóch ważnych dróg: drogi krajowej DK 40 (Głuchołazy – Pyskowice) oraz drogi wojewódzkiej DW 416 (Racibórz – Krapkowice). Ponadto, przez teren gminy przebiega linia kolejowa nr 137 relacji Katowice – Legnica.

Na terenie gminy przeważa krajobraz rolniczy z niewielkimi obszarami leśnymi, środowisko przyrodnicze nie jest bardzo zróżnicowane. Lesistość w 2021 r. w gminie Głogówek wynosiła 3,6% i była zdecydowanie niższa w porównaniu do średniej dla powiatu prudnickiego (11,3%) czy województwa (26,7%). Charakter i specyfika gminy, dobre warunki glebowe do produkcji rolnej, dominacja gruntów rolnych i niewielka lesistość warunkują aktualną sytuację gospodarczą oraz wpływają na dominację funkcji rolniczej w gminie. Liczba podmiotów gospodarczych w sektorze rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo w ostatnich pięciu latach utrzymuje się na stałym poziomie (w 2018 r. wynosiła 49, w 2022 r. była równa 48).

Siedzibą organów gminy jest miasto Głogówek, które stanowi ośrodek usług ponadpodstawowych mających zasięg gminnych, ale również stanowi ośrodek przemysłu rolno-spożywczego². Gmina należy do gmin słabo uprzemysłowionych. W przypadku terenów wiejskich, główną funkcją jest wspomniane wcześniej rolnictwo. Większość miejscowości wiejskich zlokalizowanych na terenie gminy charakteryzuje się zwartą zabudową, w tym również miasto Głogówek, stwarzające korzystne warunki do rozwoju infrastruktury technicznej i komunikacyjnej³.

² Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Głogówek

³ Ibidem.

3. Diagnoza obszaru zdegradowanego

3.1 Wyróżnione obszary porównawcze

Bazą do wyznaczenia obszarów porównawczych w gminie Głogówek był podział na jednostki pomocnicze gminy – 22 sołectwa oraz miasto Głogówek, w skład którego wchodzi również trzy sołectwa: Głogowiec, Oracze i Winiary⁴. Na podstawie wskazanego podziału wyróżniono jednostki pseudonaturalne, których granice nawiązują do układu osadniczego, pełnionych funkcji przez poszczególne sołectwa oraz granic naturalnych. Niektóre z sołectw zostały połączone w jeden obszar, w celu stworzenia jednostek, które będą porównywalne pod względem powierzchni i liczby ludności. Analiza danych w takim podziale, pozwala na dokładniejsze uchwycenie problemów oraz procesów, które zachodzą w poszczególnych fragmentach gminy. Poniżej w tabeli przedstawiono wyróżnione na potrzeby delimitacji obszary porównawcze.

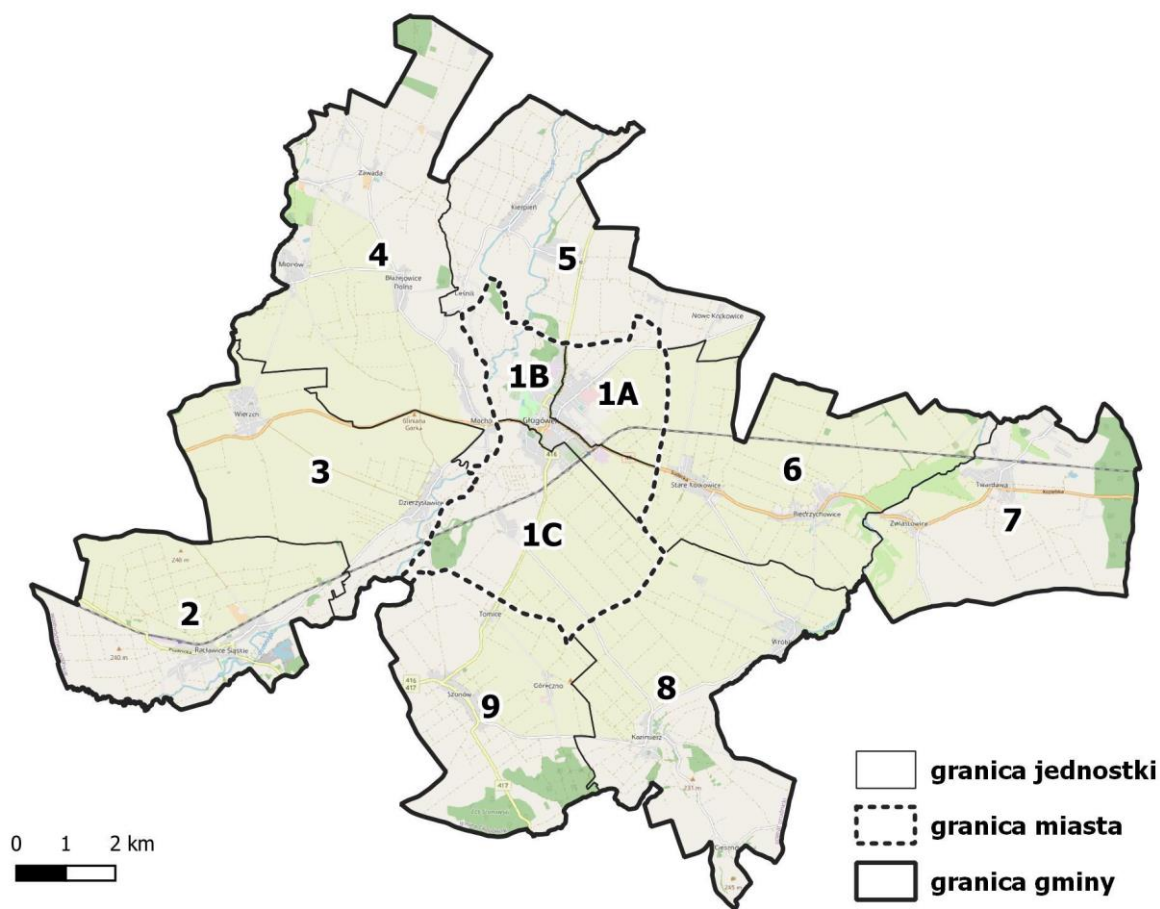
Tabela 1 Podział na obszary porównawcze gminy Głogówek

Sołectwa	Obszar porównawczy
obręb ewidencyjny nr 242 Winiary	1A
obręb ewidencyjny nr 241 Głogówek	1B
obręb ewidencyjny nr 243 Wielkie Oracze i nr 244 Głogowiec	1C
Raławice Śląskie	Obszar 2
Wierzch, Dzierżystawice	Obszar 3
Mionów, Mochów, Błężowice Dolne, Zawada	Obszar 4
Kierpień, Rzepcze, Chudoba, Nowe Kotkowice, Leśnik	Obszar 5
Stare Kotkowice, Biedrzychowice	Obszar 6
Twardawa, Zwiastowice	Obszar 7
Wróblin, Kazimierz, Ciesznów	Obszar 8
Szonów, Góreczno, Tomice	Obszar 9

Źródło: opracowanie własne.

⁴ UCHWAŁA NR L/363/2018 RADY MIEJSKIEJ W GŁOGÓWKU z dnia 28 września 2018 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Głogówek

Grafika 1 Podział na obszary porównawcze w gminie Głogówek



podkład mapowy: © autorzy OpenStreetMap

Źródło: opracowanie własne.

W poniższej tabeli zaprezentowane dane dotyczą liczby ludności oraz powierzchni poszczególnych obszarów porównawczych wyodrębnionych w analizie, według stanu na 2022 r.

Tabela 2 Liczba ludności i powierzchnia obszarów porównawczych

Obszar porównawczy	Liczba ludności	Udział ludności	Powierzchnia [km ²]	Udział powierzchni
1A	1 247	9,8%	4,82	2,8%
1B	3 000	23,6%	5,14	3,0%
1C	1 125	8,8%	12,10	7,1%
Obszar 2	1 304	10,2%	16,25	9,6%
Obszar 3	749	5,9%	17,15	10,1%
Obszar 4	1 158	9,1%	25,18	14,8%
Obszar 5	760	6,0%	16,61	9,8%
Obszar 6	1 067	8,4%	19,43	11,4%
Obszar 7	949	7,5%	16,14	9,5%
Obszar 8	742	5,8%	20,59	12,1%
Obszar 9	630	4,9%	16,46	9,7%
Gmina	12 731	100,0%	169,87	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogówku.

3.2 Dobór kryteriów delimitacji obszaru zdegradowanego

Na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego opracowano katalog wskaźników, które pozwolą na zidentyfikowanie problemów w poszczególnych sferach, ze szczególnym naciskiem na sferę społeczną, w której kryzys jest jedną z przesłanek warunkujących podjęcie rewitalizacji. Dane potrzebne do opracowania delimitacji zostały pozyskane z Urzędu Miejskiego w Głogówku, Ośrodka Pomocy Społecznej w Głogówku, Komisariatu Policji w Głogówku i Powiatowego Urzędu Pracy w Prudniku. Ponadto wykorzystano ogólnodostępne zbiory danych i statystyki, które pozwoliły na ocenę sytuacji w poszczególnych obszarach porównawczych oraz zidentyfikowanie tych, w których kryzys i natężenie negatywnych zjawisk jest najwyższe. Poniżej przedstawiono wskaźniki, będące jednocześnie kryteriami delimitacji, które wykorzystano w przedmiotowej diagnozie delimitacyjnej.

Tabela 3 Kryteria delimitacji

Kategoria	Zmienna	Opis zmiennej
Sfera społeczna	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	Wskaźnik określający poziom kapitału ludzkiego. Zmienna zestandaryzowana, prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej różnicę pomiędzy liczbą urodzeń a liczbą zgonów na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Urząd Miejski w Głogówku
	Saldo migracji na 1000 mieszkańców	Wskaźnik określa przyrost/ubytek ludności jednostki administracyjnej na skutek migracji przypadający na 1000 jej mieszkańców. Źródło danych: Urząd Miejski w Głogówku
	Obciążenie demograficzne	Wskaźnik rozumiany jako stosunek liczby ludności w wieku nieprodukcyjnym (wiek 0-17 lat oraz 60 lat i więcej w przypadku kobiet oraz 65 lat i więcej w przypadku mężczyzn) do liczby ludności w wieku produkcyjnym (18-59 lat w przypadku kobiet i 18-64 lata w przypadku mężczyzn). Źródło danych: Urząd Miejski w Głogówku
	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy. Zmienna prezentowana w formie średniej przeliczeniowej pokazującej liczbę osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Prudniku
	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Wskaźnik określający odsetek osób zarejestrowanych jako bezrobotne w liczbie ludności w wieku zdolności do pracy, tj. dla mężczyzn grupa wieku 18-64 lata, dla kobiet - 18-59 lat. Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Prudniku i Urząd Miejski w Głogówku
	Liczba klientów pomocy społecznej	Wskaźnik opisujący popyt na usługi ośrodka pomocy społecznej na danym obszarze oraz obrazujący stan lokalnej społeczności w zakresie liczby klientów pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.

Kategoria	Zmienna	Opis zmiennej
		Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogówku
	Liczba udzielonych świadczeń pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	Wskaźnik prezentujący skalę pomocy społecznej udzielanej lokalnej społeczności. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej liczby świadczeń z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogówku
	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący popyt na usługi pomocy społecznej na danym obszarze oraz obrazujący poziom zapotrzebowania na świadczenia przez osoby z niepełnosprawnością (lub ze względu na niepełnosprawność) w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogówku
	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący sytuację w zakresie naruszeń bezpieczeństwa i prawa drogowego odnoszącą się do liczby zarejestrowanych zdarzeń drogowych. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców. Źródło danych: https://policja.orsip.pl/
	Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący poziom aktywności społecznej mieszkańców poszczególnych obszarów gminy. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej wyrażanej stosunkiem zarejestrowanych organizacji społecznych do liczby ludności. Źródło danych: Urząd Miejski w Głogówku
	Uczestnicy zajęć sportowych	Wskaźnik obrazujący poziom uczestnictwa uczniów szkół w zajęciach sportowych (udział uczestników zajęć sportowych w ogólnej licznie uczniów szkół). Źródło danych: Urząd Miejski w Głogówku
Sfera gospodarcza	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący poziom rozwoju przedsiębiorczości w poszczególnych obszarach, prezentowany w formie przeliczeniowej wyrażanej stosunkiem zarejestrowanych działalności gospodarczych do liczby ludności. Źródło danych: REGON
	Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący tendencje związane z rozwojem przedsiębiorczości. Wyrażany przez różnicę liczby nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: rejestr REGON
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Dostępność komunikacyjna	Wskaźnik obrazujący poziom dostępności komunikacyjnej wyrażanej przez liczbę przystanków komunikacji zbiorowej na terenie danego obszaru porównawczego w stosunku jego powierzchni. Źródło danych: Urząd Miejski w Głogówku
	Dostępność do usług społecznych	Wskaźnik obrazujący poziom dostępności do instytucji świadczących usługi społeczne (apteki, bibliotek, banków, poczty, urzędu gminy, instytucji kultury,

Kategoria	Zmienna	Opis zmiennej
		światlic). Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej określającej liczbę instytucji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Urząd Miejski w Głogówku
	Dostępność infrastruktury rowerowej na km ²	Wskaźnik obrazujący dostępność ścieżek i dróg rowerowych w przeliczeniu na 1 km ² powierzchni. Źródło danych: Baza Danych Obiektów Topograficznych
	Dostępność usług opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący podmiotów świadczących usługi opieki zdrowotnej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Urząd Miejski w Głogówku
	Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	Wskaźnik obrazujący udział powierzchni pokrytej roślinnością i powierzchni wód powierzchniowych w ogólnej powierzchni jednostki porównawczej. Źródło danych: Baza Danych Obiektów Topograficznych
	Dostępność terenów rekreacyjnych	Wskaźnik obrazujący dostępność terenów rekreacyjnych, liczony jako liczba terenów rekreacyjnych przypadająca na 1 km ² powierzchni. Źródło danych: Baza Danych Obiektów Topograficznych
Sfera techniczna	Liczba obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji na km ²	Wskaźnik skupiający się na ocenie potrzeb związanych z termomodernizacją obiektów użyteczności publicznej. Źródło danych: Urząd Miejski w Głogówku
	Liczba obiektów użyteczności publicznej wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami na km ²	Wskaźnik skupiający się na ocenie stopnia dostosowania obiektów użyteczności publicznej do osób ze szczególnymi potrzebami. Źródło danych: Urząd Miejski w Głogówku
	Penetracja budynkowa internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s	Wskaźnik określający dostępność Internetu w poszczególnych częściach gminy. Wskaźnik penetracji budynkowej Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s liczony jest jako stosunek liczby budynków znajdujących się w zasięgu sieci o określonych parametrach do liczby wszystkich budynków na analizowanym obszarze. Za budynki znajdujące się w zasięgu sieci o określonych parametrach uznaje się budynki z możliwością świadczenia usług zadeklarowaną przez operatora. Źródło danych: https://mapbook.uk.gov.pl/
	Liczba zabytków i pomników przyrody na km ²	Wskaźnik obrazujący zagęszczenie obiektów zabytkowych i pomników przyrody na poszczególnych obszarach. Źródło danych: Urząd Miejski w Głogówku
Sfera środowiskowa	Masa wyrobów azbestowych na 1 mieszkańca [kg]	Wskaźnik prezentujący zagrożenie wyrobami azbestowymi. Jego wartość wyliczono na podstawie masy wyrobów azbestowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca danej jednostki porównawczej. Źródło danych: Urząd Miejski w Głogówku
	Jakość powietrza	Wskaźnik obrazujący obszary z największymi potrzebami środowiskowymi w zakresie poprawy

Kategoria	Zmienna	Opis zmiennej
		<p>jakości powietrza. Zmienna skategoryzowana na podstawie danych dotyczących średniego rocznego stężenia PM2.5 [μg_m^3]. Źródło danych: https://powietrze.gios.gov.pl/</p>
	Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe	<p>Wskaźnik obrazujący potencjalne źródła niskiej emisji wyrażany poprzez udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe w ogólnej liczbie gospodarstw domowych. Źródło danych: Urząd Miejski w Głogówku</p>
	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	<p>Wskaźnik prezentujący liczbę budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym w stosunku do ogólnej liczby budynków. Źródło danych: Urząd Miejski w Głogówku</p>

Źródło: opracowanie własne.

3.3 Wskaźniki społeczne

W analizie sfery społecznej wykorzystano wskaźniki, które w sposób syntetyczny pokazują stan oraz poziom występowania problemów społecznych w poszczególnych jednostkach wyodrębnionych w gminie. Zgromadzone dane pozwalają na ocenę sytuacji w następujących obszarach tematycznych:

- sytuacja demograficzna,
- pomoc społeczna,
- bezrobocie,
- bezpieczeństwo publiczne,
- kapitał społeczny.

Dobór zmiennych pozwolił na wyselekcjonowanie tych obszarów gminy, w których koncentracja i natężenie negatywnych zjawisk jest najwyższe, co wskazuje na występowanie stanu kryzysowego. W analizie wykorzystano dane pozyskane z Urzędu Miejskiego w Głogówku oraz innych instytucji: Ośrodka Pomocy Społecznej w Głogówku, Powiatowego Urzędu Pracy w Prudniku i Komisariatu Policji w Głogówku.

Pierwszą analizowaną zmienną w sferze społecznej jest przyrost naturalny w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców. Wskaźnik ten został wyliczony na podstawie liczby urodzeń i zgonów w 2022 r. W poniższej tabeli zaprezentowano dane dla poszczególnych obszarów.

Tabela 4 Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców

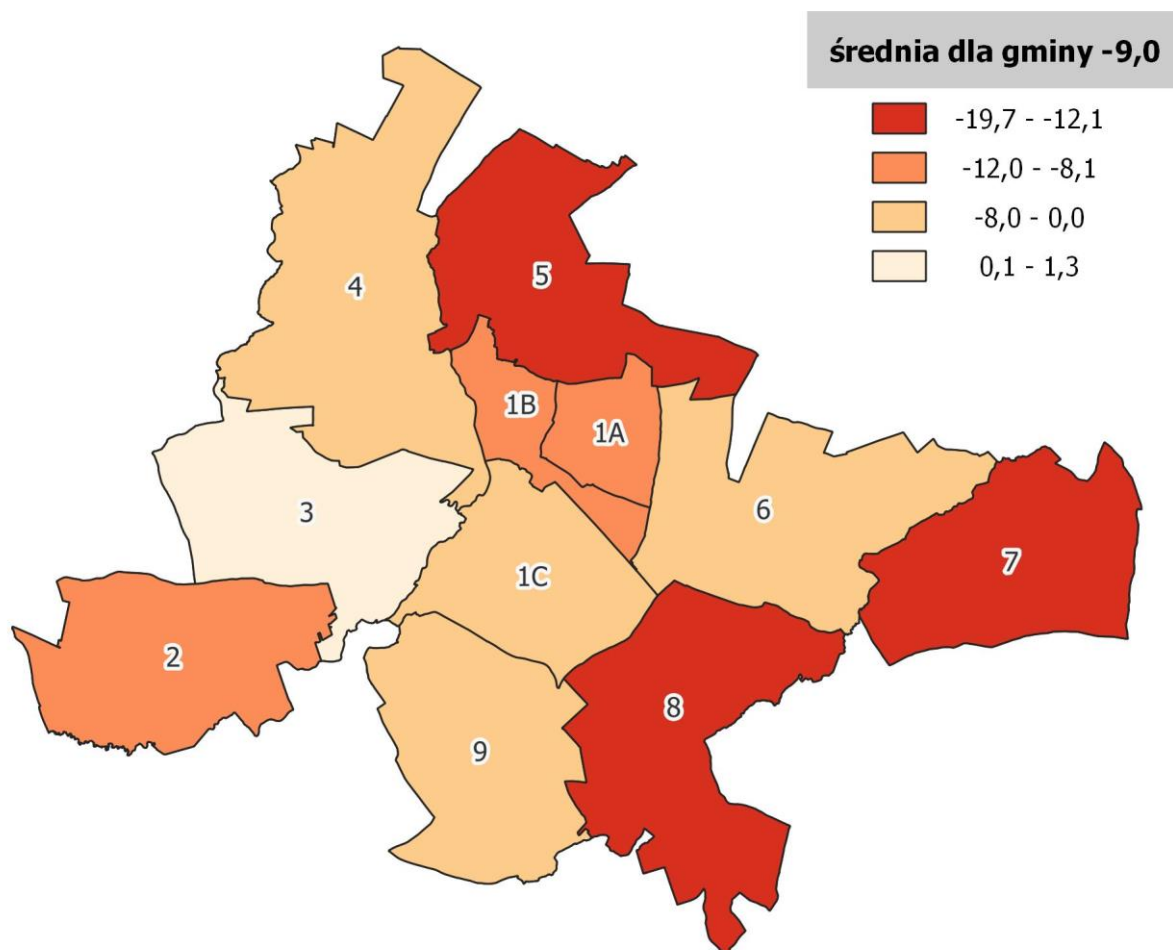
Obszar porównawczy	Liczba mieszkańców	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców
1A	1 247	8	19	-8,8
1B	3 000	20	47	-9,0
1C	1 125	8	17	-8,0
Obszar 2	1 304	6	21	-11,5
Obszar 3	749	7	6	1,3
Obszar 4	1 158	9	13	-3,5
Obszar 5	760	5	20	-19,7
Obszar 6	1 067	9	15	-5,6
Obszar 7	949	2	14	-12,6
Obszar 8	742	4	17	-17,5
Obszar 9	630	3	7	-6,3
Gmina	12 731	81	196	-9,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogówku.

Wskaźnik przyrostu naturalnego dla gminy Głogówek w 2022 r. miał wartość ujemną (-9,0 na 1000 mieszkańców), co oznacza, iż w liczba zgonów (196) przekroczyła liczbę urodzeń (81). Dla 4 obszarów porównawczych wartość wskaźnika była mniej korzystna niż średnia dla gminy – były to: Obszar 5 (-

19,7 na 1000 mieszkańców), Obszar 8 (-17,5), Obszar 7 (-12,6) oraz Obszar 2 (-11,5). W pozostałych obszarach sytuacja była nieco bardziej korzystna, przy czym w zestawieniu pozytywnie wyróżnia się Obszar 3, gdzie wskaźnik przybrał wartość dodatnią (1,3 na 1000 mieszkańców), co świadczy o tym, że liczba urodzeń była wyższa niż liczba zgonów.

Grafika 2 Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogówku.

Następnie skupiono się na analizie wskaźnika salda migracji na 1000 mieszkańców, który przedstawia stosunek liczby zameldowań do liczby wymeldowań w 2022 r. Procesy związane z ruchem wędrownym ludności (migracje) oraz ruchem naturalnym (urodzenia i zgony) są kluczowym czynnikiem wpływającym na depopulację gminy.

Tabela 5 Saldo migracji na 1000 mieszkańców

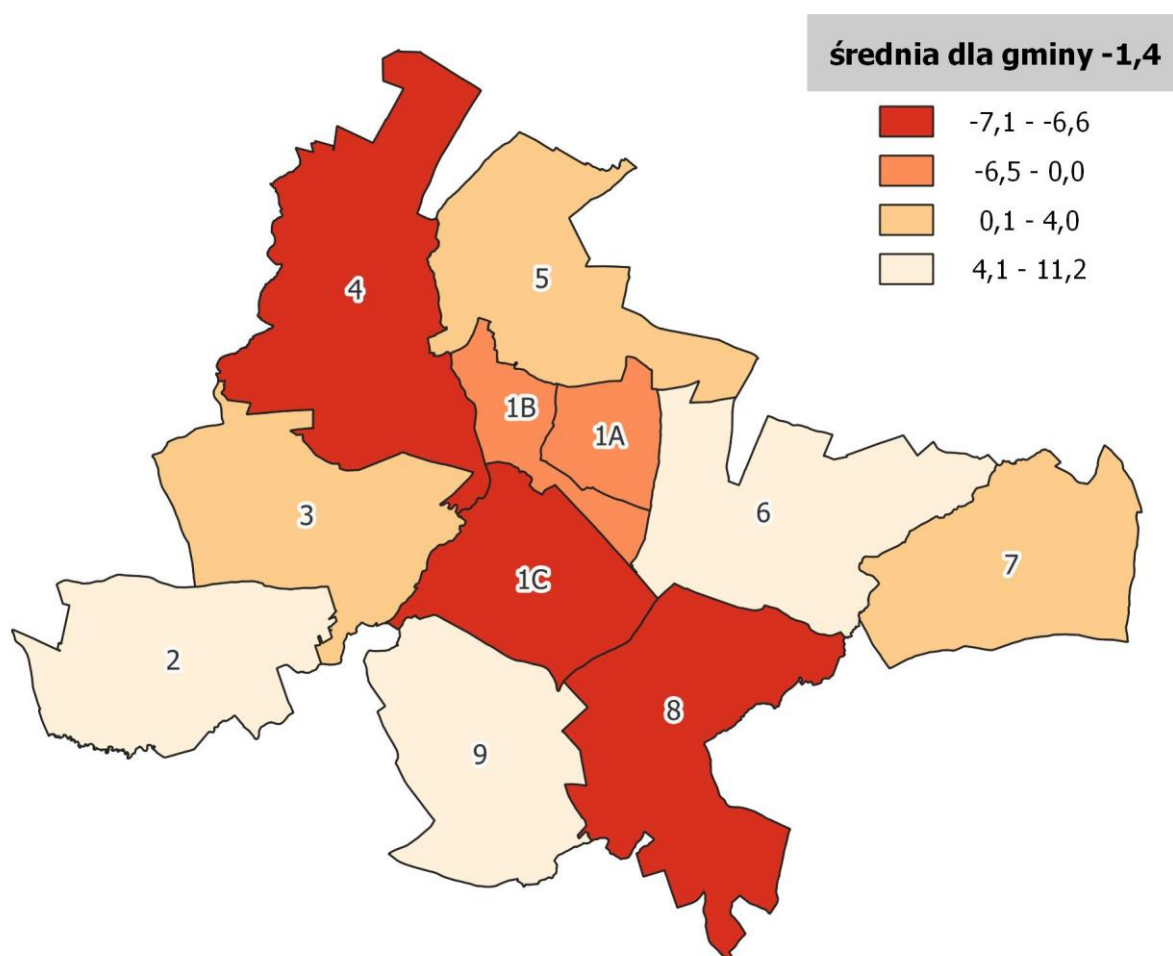
Obszar porównawczy	Liczba mieszkańców	Zameldowania	Wymeldowania	Saldo migracji na 1000 mieszkańców
1A	1 247	14	22	-6,4
1B	3 000	34	53	-6,3
1C	1 125	13	21	-7,1
Obszar 2	1 304	27	20	5,4
Obszar 3	749	8	5	4,0
Obszar 4	1 158	15	23	-6,9
Obszar 5	760	5	3	2,6
Obszar 6	1 067	16	4	11,2
Obszar 7	949	15	12	3,2
Obszar 8	742	5	10	-6,7
Obszar 9	630	11	8	4,8
Gmina	12 731	163	181	-1,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogówku.

Z analizy ruchów migracyjnych w gminie Głogówek wynika, iż w 2022 r. więcej mieszkańców się z niej wymeldowało, niż zameldowało. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców, wartość wskaźnika dla gminy wyniosła bowiem -1,4, przy czym w pięciu obszarach odnotowano dużo niższe od średniej wartości: w Obszarze 1A (-6,4 na 1000 mieszkańców), Obszarze 1B (-6,3), Obszarze 1C (-7,1), Obszarze 4 (-6,9) i Obszarze 8 (-6,7). Ujemne wartości przyrostu naturalnego mogą wskazywać na stosunkowo niską atrakcyjność osiedleńczą tych części gminy, na co wpływ mogą mieć czynniki takie jak m.in. występowanie negatywnych zjawisk społecznych, czy też mała dostępność mieszkań lub ich niski standard.

W pozostałych obszarach porównawczych wskaźnik przyjął natomiast wartości dodatnie. Sytuacja przedstawia się najlepiej w Obszarze 6, gdzie wartość wskaźnika to 11,2 na 1000 mieszkańców.

Grafika 3 Saldo migracji



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogówku.

Poza depopulacją, typowym zjawiskiem charakteryzującym obecną sytuację demograficzną w kraju i województwie opolskim jest starzenie się społeczeństwa, które stanowi istotne wyzwanie rozwojowe, również w przypadku gminy Głogówek. Stopniowo wzrastający udział osób w wieku poprodukcyjnym w populacji może mieć bowiem negatywne skutki społeczne i ekonomiczne wpływające na kondycję lokalnej gospodarki, rynek pracy czy rynek dóbr i usług. Jednym ze wskaźników opisujących sytuację demograficzną w gminie jest wskaźnik obciążenia demograficznego, rozumiany jako stosunek liczby ludności w wieku nieprodukcyjnym⁵ do liczby ludności w wieku produkcyjnym⁶.

W 2022 r. 62,0% populacji gminy Głogówek stanowiły osoby w wieku produkcyjnym, a więc kobiety w wieku 17-60 lat lub mężczyźni w wieku 17-65 lat. Wartość wskaźnika obciążenia demograficznego

⁵ Wiek nieprodukcyjny: wiek 0-17 lat (wiek przedprodukcyjny) oraz 60 lat i więcej w przypadku kobiet oraz 65 lat i więcej w przypadku mężczyzn (wiek poprodukcyjny)

⁶ Wiek produkcyjny: 18-59 lat w przypadku kobiet i 18-64 lata w przypadku mężczyzn

dla gminy wyniosła 0,6, co oznacza, że na każdą osobę utrzymywaną (w wieku przed- lub poprodukcyjnym) przypadają średnio dwie osoby pracujące.

Tabela 6 Obciążenie demograficzne

Obszar porównawczy	Liczba mieszkańców w wieku nieprodukcyjnym	Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym	Obciążenie demograficzne
1A	486	761	0,6
1B	1 170	1 830	0,6
1C	439	686	0,6
Obszar 2	515	789	0,7
Obszar 3	297	452	0,7
Obszar 4	435	723	0,6
Obszar 5	283	477	0,6
Obszar 6	380	687	0,6
Obszar 7	333	616	0,5
Obszar 8	276	466	0,6
Obszar 9	219	411	0,5
Gmina	4 833	7 898	0,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogówku.

Z analizy wartości wskaźnika dla poszczególnych obszarów porównawczych wynika, iż gminę charakteryzuje niewielkie zróżnicowanie pod względem obciążenia demograficznego. Obszarami o najniższej wartości wskaźnika (0,5), a więc najbardziej korzystnej sytuacji są: Obszar 7 i Obszar 9. Największy stosunek liczby mieszkańców w wieku nieprodukcyjnym do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym (0,7) odnotowano w przypadku obszarów 2 i 3, co może implikować problemy w sferze demograficznej.

Analizie poddano również wskaźniki obrazujące zapotrzebowanie na usługi publiczne z zakresu pomocy społecznej świadczonej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogówku (OPS). Celem jego działalności jest przede wszystkim tworzenie warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej, w tym rozbudowa infrastruktury socjalnej. OPS świadczy m.in. usługi opiekuńcze (w tym specjalistyczne w miejscu zamieszkania), udziela dodatków mieszkaniowych i dodatków energetycznych, a także wydaje potrzebującym gorące posiłki.

Mieszkańcy borykający się z problemami społecznymi i będący w trudnej sytuacji życiowej są kluczowymi interesariuszami działań rewitalizacyjnych. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji to właśnie występowanie kryzysu w sferze społecznej determinuje obszar, w którym powinny być prowadzone intensywne działania rewitalizacyjne.

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Głogówku wynika, iż główne przyczyny przyznania pomocy związane są z bezrobociem, długotrwałą lub ciężką chorobą, ubóstwem oraz niepełnosprawnością. W strukturze rodzin objętych pomocą dominują natomiast rodziny z dziećmi.

W 2022 r. liczba klientów ośrodków pomocy społecznej w gminie Głogówek wyniosła 323 osoby, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców daje wartość wskaźnika 25,4.

Tabela 7 Liczba klientów pomocy społecznej na 1000 mieszkańców

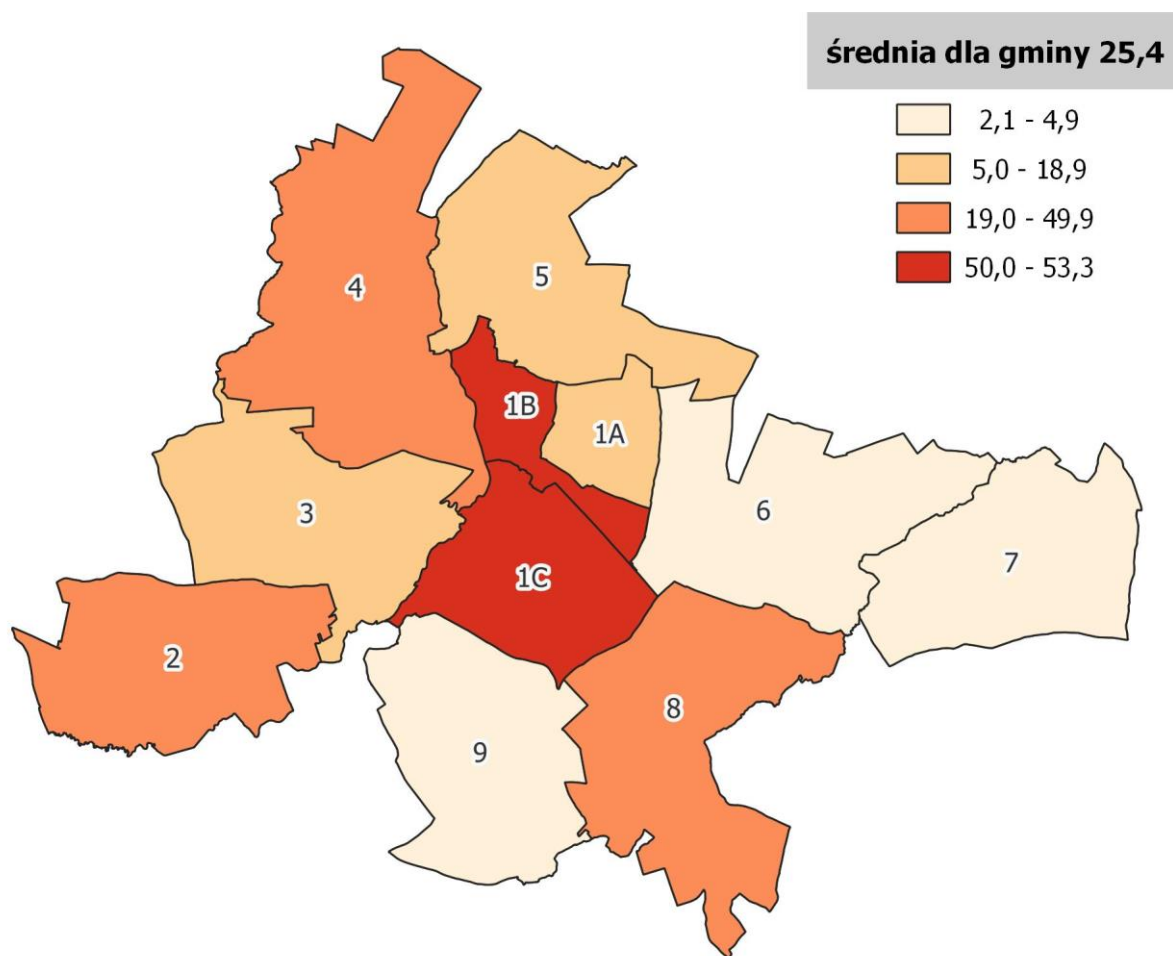
Obszar porównawczy	Liczba mieszkańców	Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej ogółem	Liczba klientów pomocy społecznej na 1000 mieszkańców
1A	1 247	23	18,4
1B	3 000	150	50,0
1C	1 125	60	53,3
Obszar 2	1 304	26	19,9
Obszar 3	749	4	5,3
Obszar 4	1 158	22	19,0
Obszar 5	760	10	13,2
Obszar 6	1 067	5	4,7
Obszar 7	949	2	2,1
Obszar 8	742	19	25,6
Obszar 9	630	2	3,2
Gmina	12 731	323	25,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Głogówku.

Z analizy danych dla poszczególnych obszarów porównawczych wynika, iż największa liczba klientów ośrodków pomocy społecznej skoncentrowana jest w mieście Głogówek, zwłaszcza w Obszarach 1B i 1C, gdzie wartość wskaźnika była największa – wyniosła odpowiednio 50,0 i 53,3 na 1000 mieszkańców. W pozostałych częściach gminy sytuacja wyglądała nieco bardziej korzystnie, przy czym tylko w Obszarze 8 odnotowano wartość nieco wyższą od średniej wartości dla gminy (25,6 na 1000 mieszkańców).

Wysokie zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej jest niekorzystnym zjawiskiem – świadczy bowiem o złej sytuacji życiowej mieszkańców. Jej przyczyną może być m.in. długotrwałe bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bądź występowanie zjawisk takich jak przemoc w rodzinie czy bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Grafika 4 Liczba klientów pomocy społecznej na 1000 mieszkańców



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Głogówku.

Istotnym wskaźnikiem poddanym analizie jest również liczba udzielonych świadczeń stałych na 100 mieszkańców. Świadczenia te wypłacane są systematycznie osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności. W 2022 r. w gminie Głogówek udzielono łącznie 536 świadczeń stałych, które stanowiły 3,1% wszystkich udzielonych świadczeń.

Tabela 8 Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1000 mieszkańców

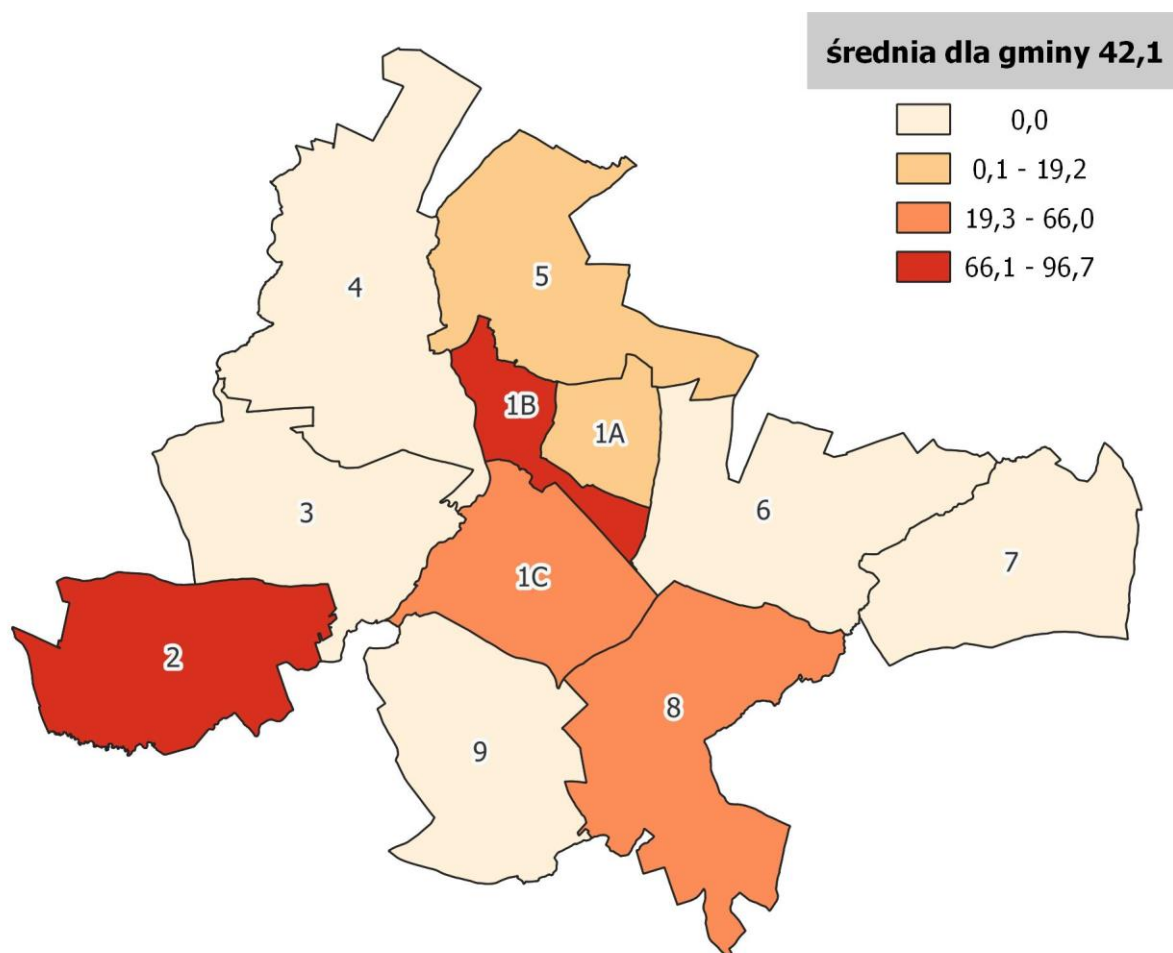
Obszar porównawczy	Liczba mieszkańców	Liczba udzielonych świadczeń ogółem	Liczba udzielonych świadczeń stałych	Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1000 mieszkańców
1A	1 247	2 059	24	19,2
1B	3 000	6 717	290	96,7
1C	1 125	4 532	65	57,8
Obszar 2	1 304	1 058	96	73,6
Obszar 3	749	40	0	0,0
Obszar 4	1 158	687	0	0,0
Obszar 5	760	676	12	15,8
Obszar 6	1 067	639	0	0,0

Obszar porównawczy	Liczba mieszkańców	Liczba udzielonych świadczeń ogółem	Liczba udzielonych świadczeń stałych	Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1000 mieszkańców
Obszar 7	949	37	0	0,0
Obszar 8	742	542	49	66,0
Obszar 9	630	37	0	0,0
Gmina	12 731	17 024	536	42,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Głogówku.

W przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy, średnia wartość wskaźnika w 2022 r. wyniosła 42,1. Dla czterech obszarów porównawczych odnotowano wartość wyższą od referencyjnej – były to: Obszar 1B (96,7 na 1000 mieszkańców), Obszar 1C (57,8), Obszar 2 (73,6), Obszar 8 (66,0). Można zatem ponownie zauważyć zwiększone zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej w mieście Głogówku, stanowiącym centrum gminy.

Grafika 5 Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1000 mieszkańców



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Głogówku.

W 2022 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogówku udzielił łącznie 1 118 świadczeń z tytułu niepełnosprawności. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców wartość wskaźnika wyniosła 87,8.

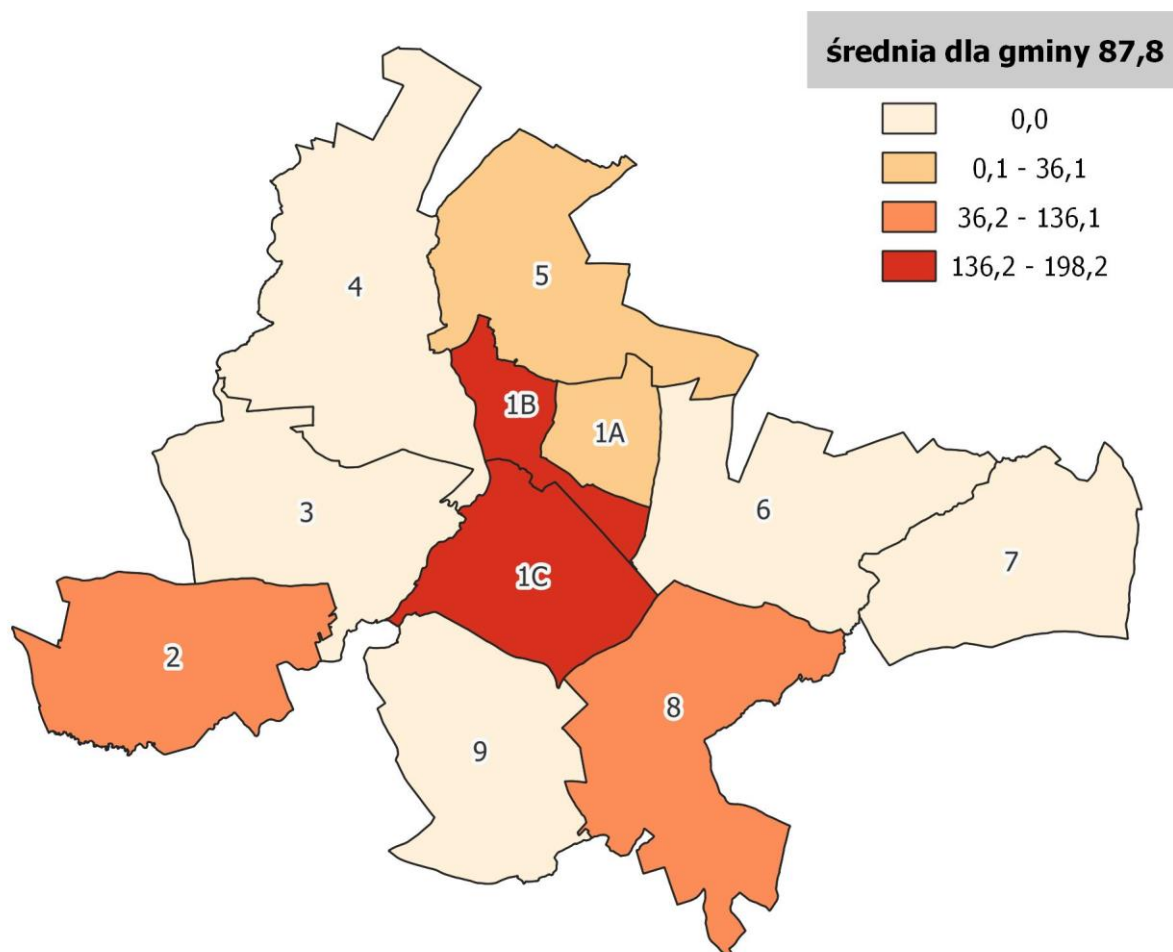
Tabela 9 Liczba udzielonych świadczeń ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców

Obszar porównawczy	Liczba mieszkańców	Liczba udzielonych świadczeń z tytułu niepełnosprawności	Liczba udzielonych świadczeń ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców
1A	1 247	45	36,1
1B	3 000	569	189,7
1C	1 125	223	198,2
Obszar 2	1 304	168	128,8
Obszar 3	749	0	0,0
Obszar 4	1 158	0	0,0
Obszar 5	760	12	15,8
Obszar 6	1 067	0	0,0
Obszar 7	949	0	0,0
Obszar 8	742	101	136,1
Obszar 9	630	0	0,0
Gmina	12 731	1 118	87,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Głogówku.

Szczególnie duże zapotrzebowanie na pomoc ze względu na niepełnosprawność odnotowano w Obszarach 1B (189,7 na 1000 mieszkańców) oraz 1C (198,2 na 1000 mieszkańców). W Obszarach: 3, 4, 6, 7 i 8 w 2022 r. nie udzielono natomiast żadnego takiego świadczenia.

Grafika 6 Liczba udzielonych świadczeń ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy społecznej w Głogówku.

Niekorzystna sytuacja życiowa determinowana jest również przez zjawisko bezrobocia, zwłaszcza długotrwałego, które implikuje szereg problemów związanych z utrzymaniem gospodarstwa domowego. W 2022 r. w gminie Głogówek zarejestrowanych było 285 bezrobotnych, którzy stanowili 2,24% wszystkich mieszkańców.

Tabela 10 Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

Obszar porównawczy	Liczba mieszkańców	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych ogółem	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym
1A	1 247	33	26,5	761	4,3%
1B	3 000	98	32,7	1 830	5,4%
1C	1 125	27	24,0	686	3,9%
Obszar 2	1 304	36	27,6	789	4,6%
Obszar 3	749	6	8,0	452	1,3%
Obszar 4	1 158	16	13,8	723	2,2%
Obszar 5	760	11	14,5	477	2,3%
Obszar 6	1 067	12	11,2	687	1,7%
Obszar 7	949	17	17,9	616	2,8%

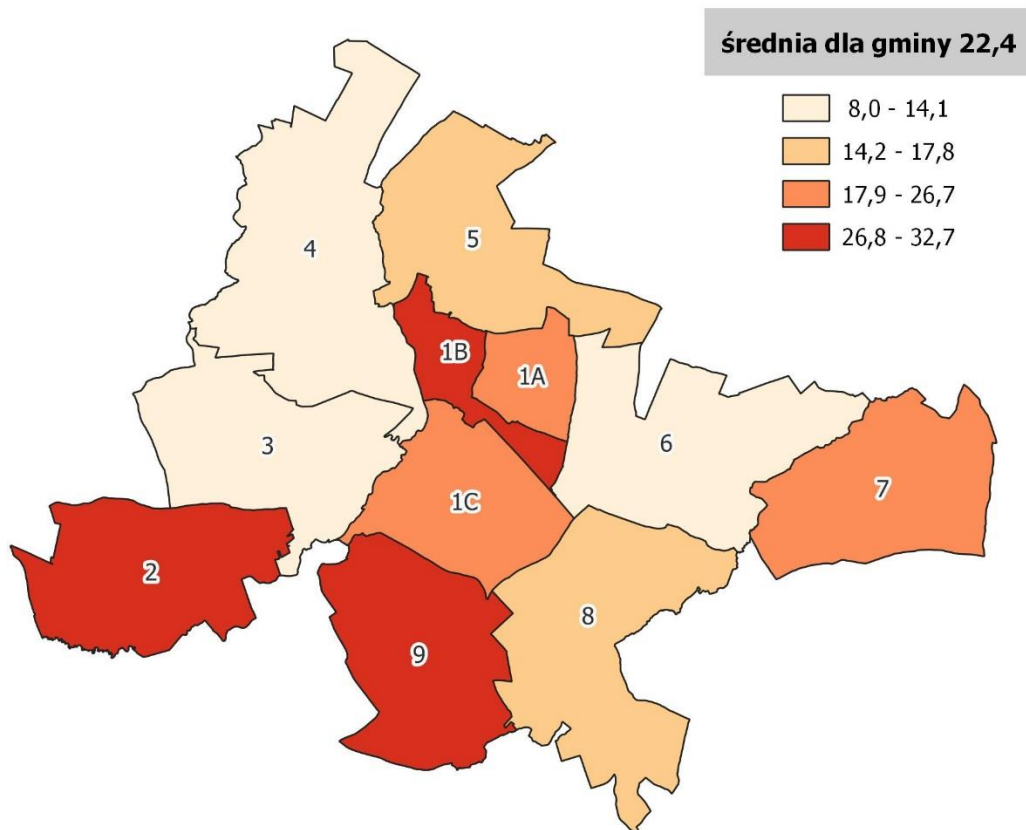
Obszar porównawczy	Liczba mieszkańców	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych ogółem	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym
Obszar 8	742	12	16,2	466	2,6%
Obszar 9	630	17	27,0	411	4,1%
Gmina	12 731	285	22,4	7 898	3,6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Prudniku.

W przeliczeniu na 1000 mieszkańców średnia wartość wskaźnika dla gminy to 22,4. Biorąc pod uwagę dane dla poszczególnych obszarów, są one mocno zróżnicowane pod kątem rejestrowanego bezrobocia – wartości wskaźników wahają się bowiem od 8,0 do 32,7 na 1000 mieszkańców. Najmniej korzystną sytuacją odnotowano w Obszarze 1B (32,7), natomiast najbardziej korzystną – w Obszarze 3 (8,0). Dla 5 z 11 obszarów porównawczych wartość wskaźnika była wyższa od wartości referencyjnej, co może świadczyć o gorszej sytuacji mieszkańców na rynku pracy.

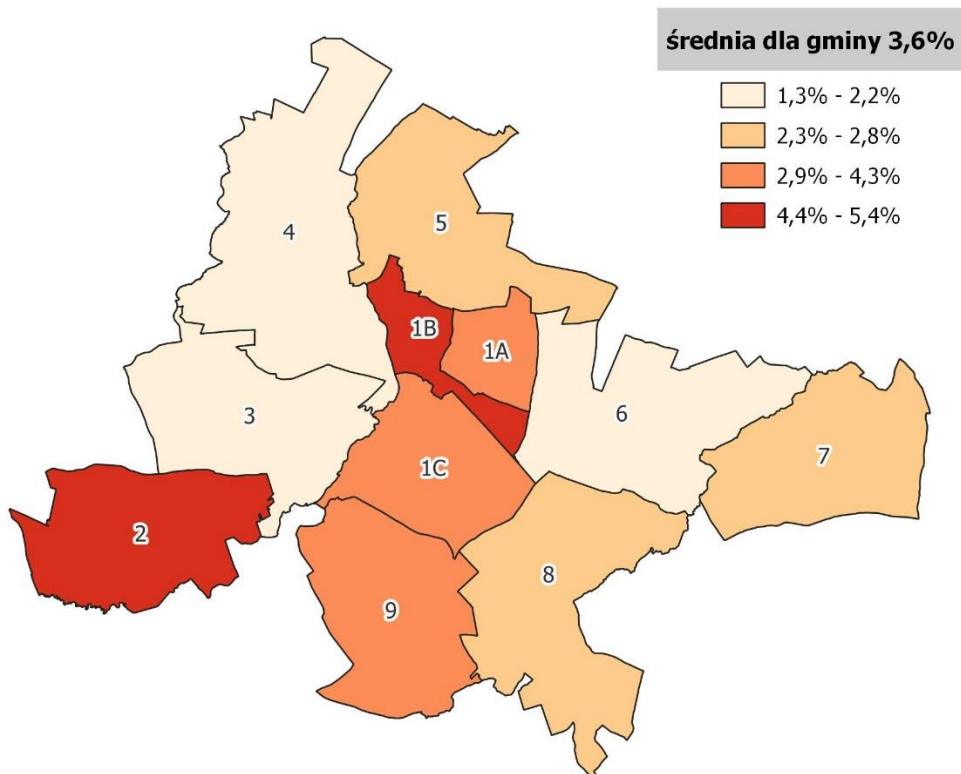
Analizie poddano również udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym. Wskaźnik ten pokazuje jaką część osób teoretycznie zdolnych do pracy nie jest aktywna zawodowo. Najmniej korzystną sytuację odnotowano w Obszarze 1B, gdzie osoby bezrobotne stanowiły 5,4% mieszkańców w wieku produkcyjnym. Ponadto, wartość wskaźnika była wyższa od średniej wartości dla gminy w przypadku obszarów: 1A, 1C, 2 i 9. W przypadku Obszaru 2 i Obszaru 6 wartość nie przekroczyła 1,7%, co może świadczyć o większej aktywności zawodowej mieszkańców.

Grafika 7 Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Prudniku.

Grafika 8 Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Prudniku.

Na sytuację społeczną w gminie wpływ ma również poczucie bezpieczeństwa mieszkańców. W celu zbadania poziomu bezpieczeństwa publicznego analizie poddano liczbę zdarzeń drogowych, które miały miejsce w gminie w 2022 r.

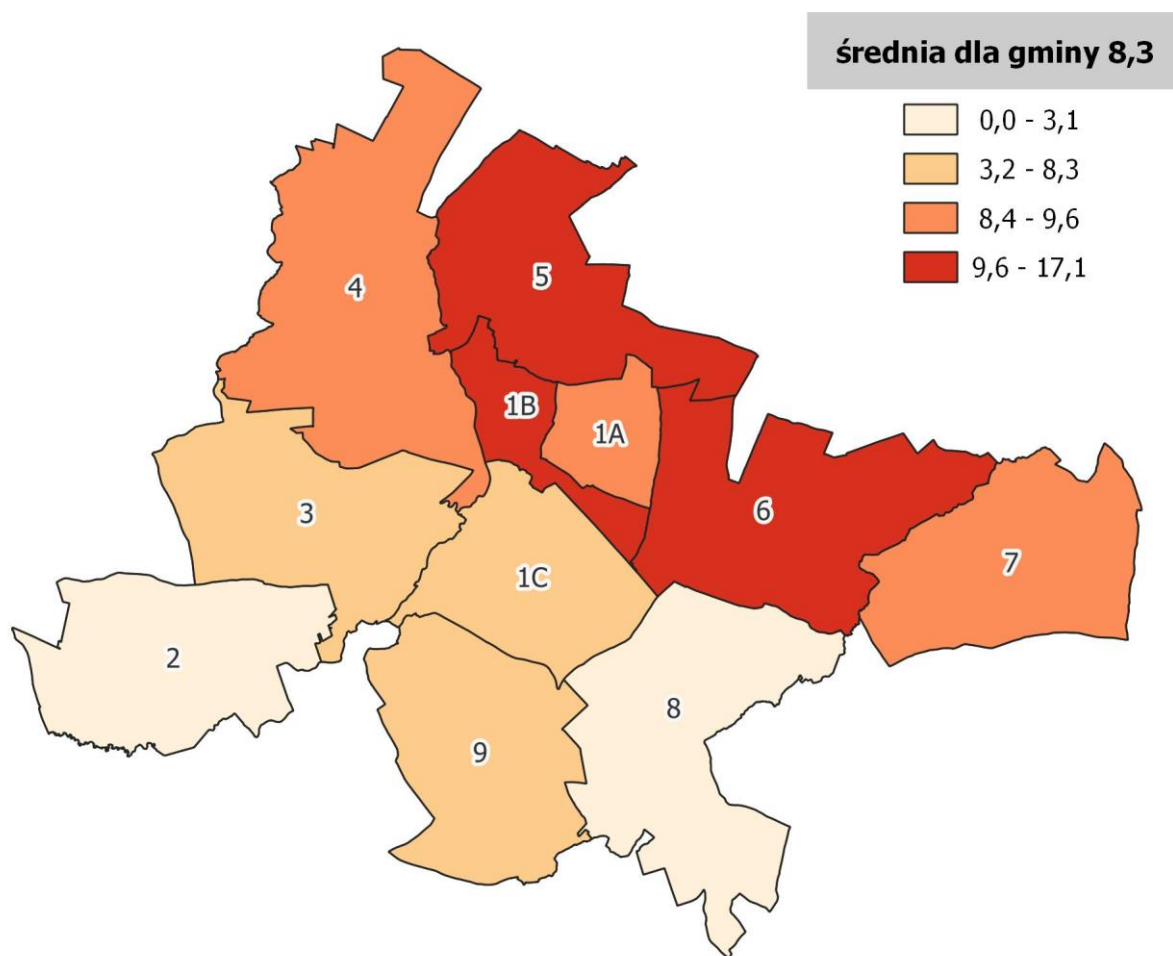
Tabela 11 Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców

Obszar porównawczy	Liczba mieszkańców	Liczba zdarzeń drogowych	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców
1A	1 247	11	8,8
1B	3 000	31	10,3
1C	1 125	6	5,3
Obszar 2	1 304	4	3,1
Obszar 3	749	5	6,7
Obszar 4	1 158	10	8,6
Obszar 5	760	13	17,1
Obszar 6	1 067	14	13,1
Obszar 7	949	8	8,4
Obszar 8	742	0	0,0
Obszar 9	630	4	6,3
Gmina	12 731	106	8,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Głogówku.

Z danych Komisariatu Policji w Głogówku wynika, że w 2022 r. na terenie gminy odnotowano łącznie 106 zdarzeń w ruchu drogowym, a więc wypadków i kolizji drogowych. Biorąc pod uwagę liczby bezwzględne, najwięcej zdarzeń miało miejsce w Obszarze 1B (29,3% wszystkich zdarzeń), co może wynikać z faktu, iż obszar ten stanowi centrum gminy – zlokalizowane są tu ważne obiekty użyteczności publicznej (w tym Urząd Miejski), co ma wpływ na większe natężenie ruchu, zarówno samochodowego, jak i pieszego. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców, najwyższe wartości wskaźnika odnotowano natomiast w obszarach: 5 (17,1) oraz 6 (13,1) – związane jest to z przebiegiem dwóch ważniejszych tras komunikacyjnych – drogi krajowej nr 40 oraz drogi wojewódzkiej nr 416.

Grafika 9 Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Głogówku.

Diagnoza sytuacji społecznej gminy Głogówek objęła również analizę poziomu kapitału społecznego. W tym celu oszacowano stopień zrzeszania się mieszkańców i ich aktywności, wyrażanych liczbą organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców. Na terenie gminy Głogówek w 2022 r. zarejestrowane były 33 organizacje pozarządowe, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców daje wskaźnik 2,6. Wśród analizowanych organizacji znajdują się zatem liczne stowarzyszenia, fundacje, kluby sportowe, a także jednostki ochotniczej straży pożarnej.

Tabela 12 Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców

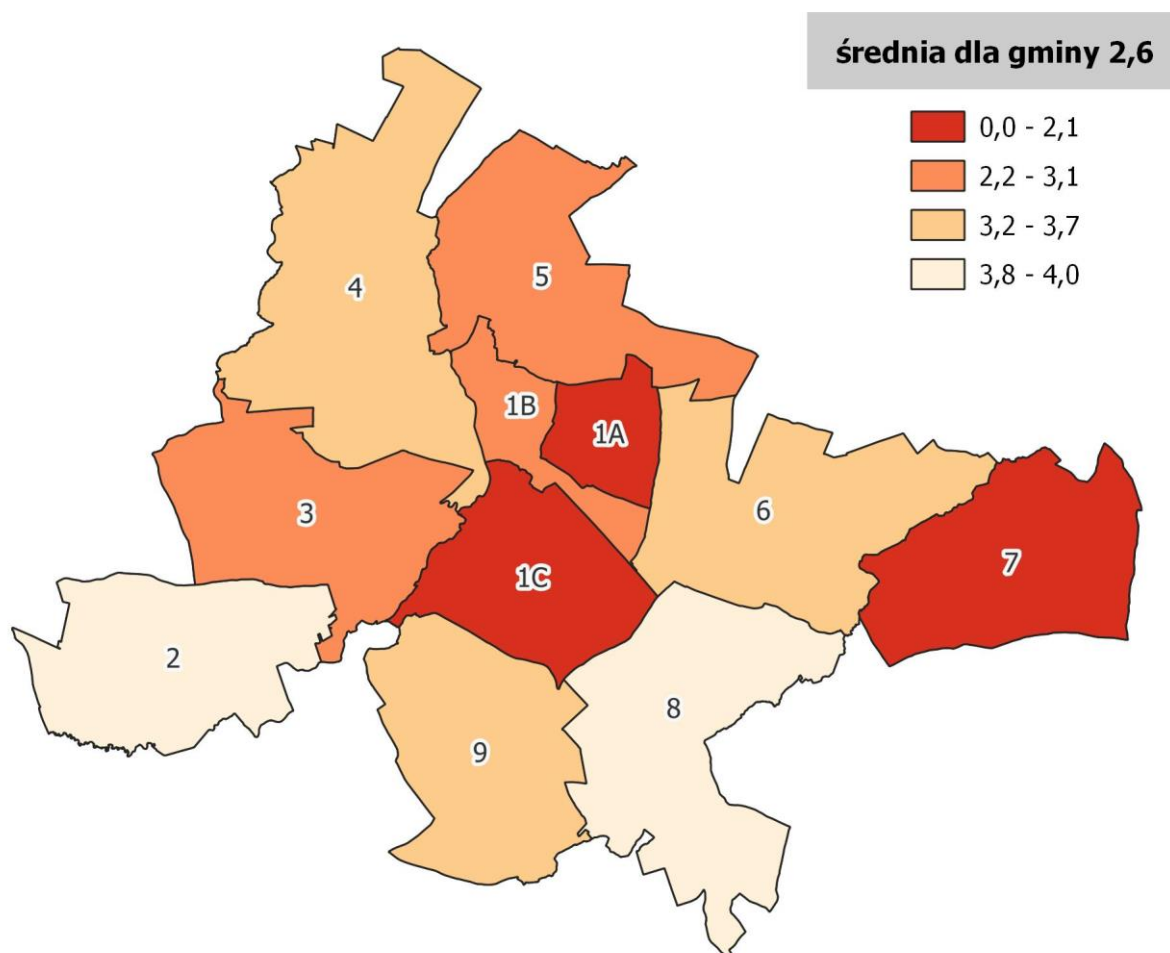
Obszar porównawczy	Liczba mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców
1A	1 247	2	1,6
1B	3 000	7	2,3
1C	1 125	0	0,0
Obszar 2	1 304	5	3,8
Obszar 3	749	2	2,7
Obszar 4	1 158	4	3,5

Obszar porównawczy	Liczba mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców
Obszar 5	760	2	2,6
Obszar 6	1 067	4	3,7
Obszar 7	949	2	2,1
Obszar 8	742	3	4,0
Obszar 9	630	2	3,2
Gmina	12 731	33	2,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogówku.

Najwięcej organizacji pozarządowych funkcjonujących w gminie Głogówek (7) zlokalizowanych jest w Obszarze 1B (21,2% ogólnej liczby organizacji), co wynika z faktu, iż miejscowość ta stanowi centrum administracyjne gminy. Biorąc natomiast pod uwagę dane dla poszczególnych obszarów porównawczych, najwyższa wartość wskaźnika charakteryzuje Obszar 8, gdzie w przeliczeniu na 1000 mieszkańców funkcjonują 4 organizacje pozarządowe. W Obszarze 1C nie funkcjonuje natomiast żadna organizacja pozarządowa.

Grafika 10 Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogówku.

Jednym z aspektów wpływających na życie społeczne w gminie jest również aktywność fizyczna i stopień zrzeszania się mieszkańców w klubach i zespołach sportowych. Utrzymanie zdrowia, którego integralny składnik stanowi aktywność fizyczna, stanowi ponadto jeden z podstawowych czynników mających wpływ na samopoczucie człowieka. Aspekt ten ma szczególne znaczenie w przypadku dzieci i młodzieży, dla których sport jest kluczowy dla prawidłowego rozwoju psychoruchowego. Warto nadmienić, iż poza wymiernymi korzyściami zdrowotnymi, aktywność fizyczna ma duży wpływ na dobrostan psychiczny człowieka, m.in. poprzez utrzymanie samozadowolenia (z osiągnięć sportowych, dobrej kondycji, sylwetki), czy ułatwienie socjalizacji (współzawodnictwo, nawiązywanie kontaktów towarzyskich). Z tego względu rekreacja przejawia istotny związek z dobrostanem człowieka i jest zaliczana do jednych z najbardziej społecznie pożądanych form spędzania wolnego czasu.

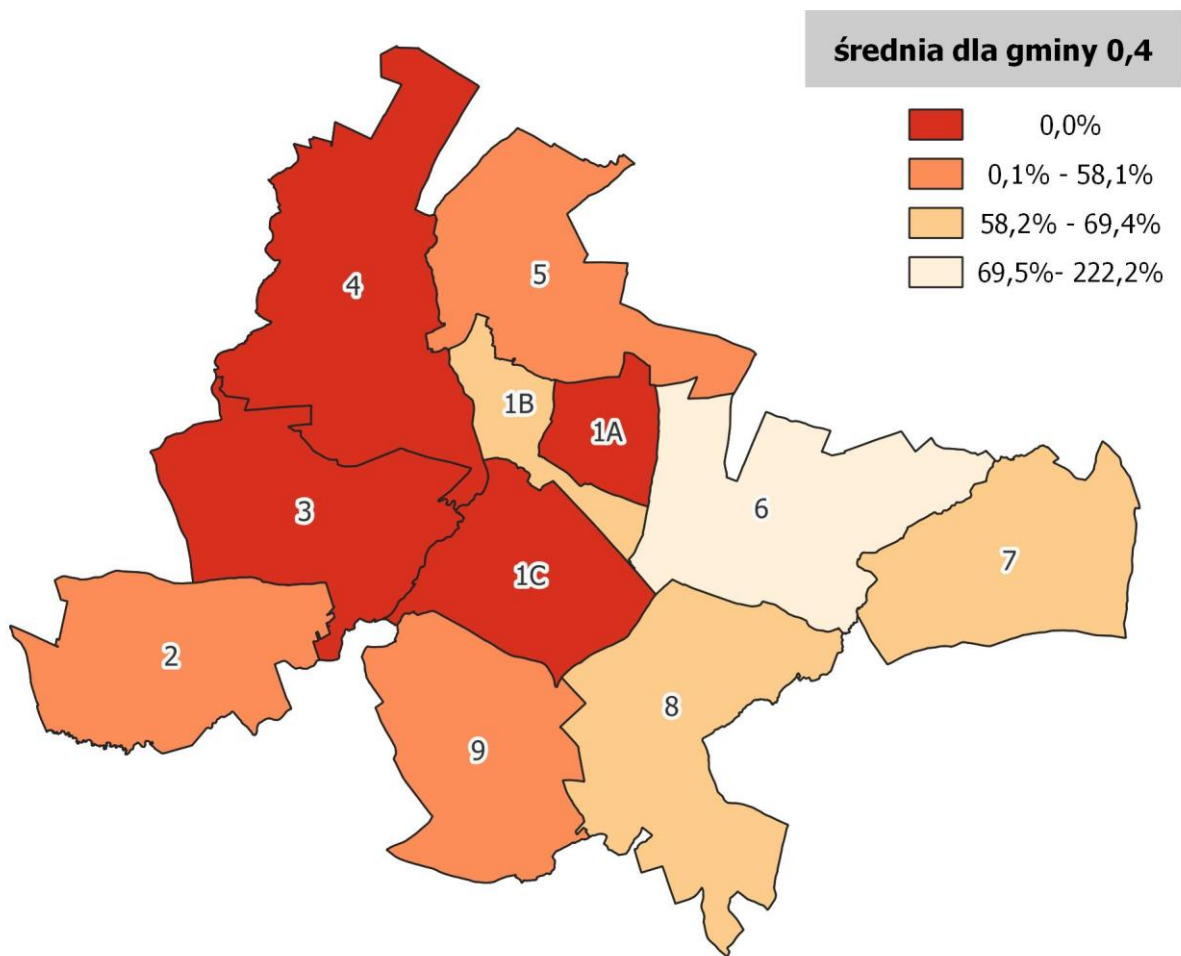
Tabela 13 Uczestnicy zajęć sportowych

Obszar porównawczy	Liczba uczniów	Liczba osób zapisanych do klubów sportowych	Uczestnicy zajęć sportowych
1A	140	0	0,0%
1B	190	120	63,2%
1C	123	0	0,0%
Obszar 2	86	50	58,1%
Obszar 3	50	0	0,0%
Obszar 4	101	0	0,0%
Obszar 5	58	25	43,1%
Obszar 6	63	140	222,2%
Obszar 7	42	25	59,5%
Obszar 8	36	25	69,4%
Obszar 9	44	20	45,5%
Gmina	933	405	43,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogówku.

W 2022 r. w gminie Głogówek do klubów sportowych zapisanych było 405 osób, a więc 43,4% wszystkich uczniów szkół zlokalizowanych na terenie gminy. W zestawieniu znacząco wyróżnia się Obszar 6, w którym liczba uczestników klubów sportowych przewyższa liczbę uczniów. Wartość wskaźnika 222,2% świadczy o tym, iż z lokalnej oferty zajęć sportowych korzystają również osoby z innych części gminy. Wpływ na to może mieć wyższa jakość oferty lub jej szersza promocja. W przypadku czterech obszarów porównawczych: 1A, 1C, 3 i 4 w 2022 r. nie odnotowano żadnej osoby zapisanej do klubu sportowego, co może wynikać z braku podobnej oferty.

Grafika 11 Uczestnicy zajęć sportowych



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogówku.

3.4 Wskaźniki gospodarcze

Pierwszą zmienną analizowaną w sferze gospodarczej jest liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców. Wskaźnik ten określa poziom aktywności gospodarczej na wyróżnionych obszarach porównawczych. W 2022 r. w gminie Głogówek funkcjonowały łącznie 684 podmioty gospodarcze, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców daje wartość 53,7. Ze względu na bardzo dobre warunki glebowe sprzyjające produkcji rolnej, największą rolę w strukturze gospodarczej gminy Głogówek odgrywa rolnictwo, ale rozwijają się tu również branże produkcyjne i usługowe, zwłaszcza logistyczno-transportowe i budowlano-remontowe. Działalność inwestycyjna obejmuje jednak głównie małe zakłady, w tym przede wszystkim budowlano-remontowe, ślusarskie, czy przetwórcze, a także prowadzącą działalność handlową.

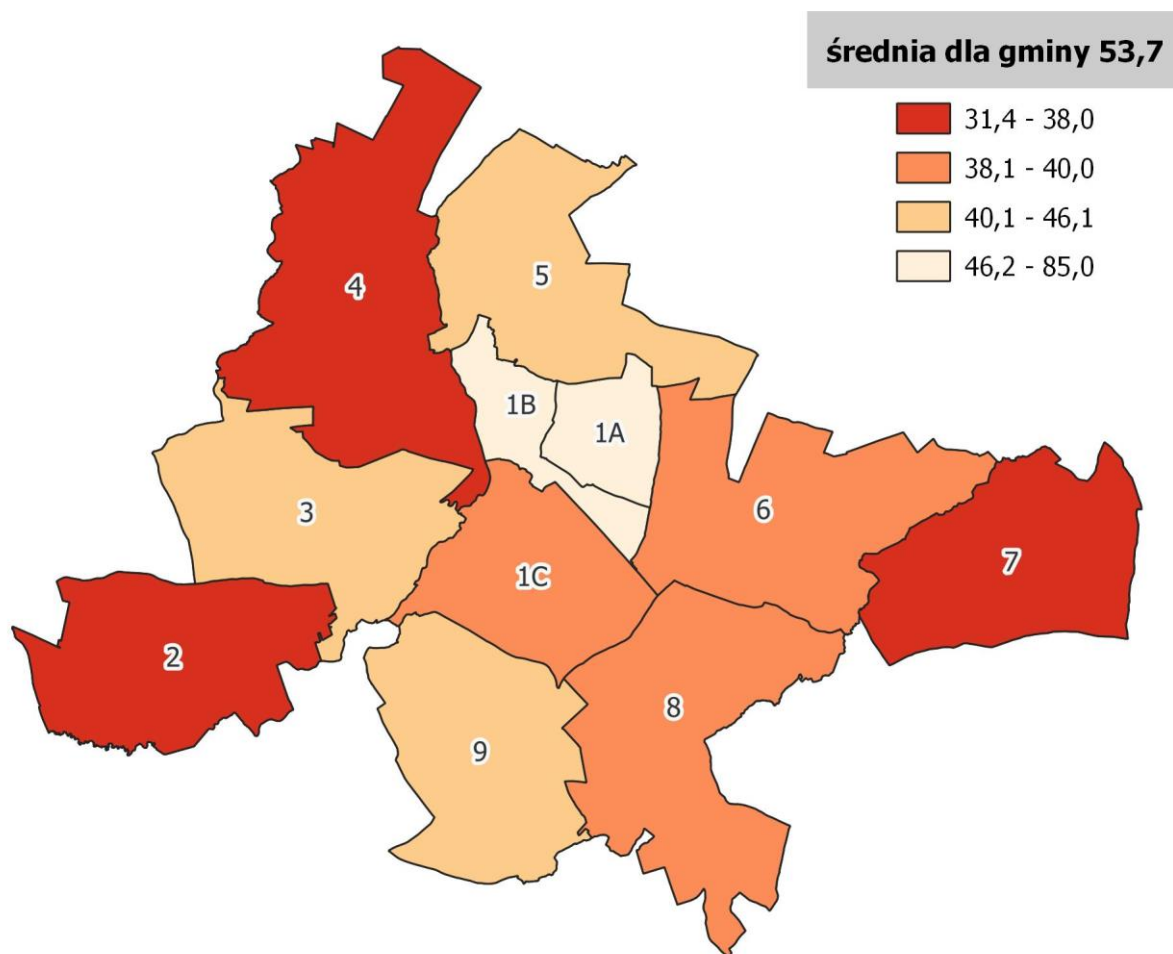
Tabela 14 Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców

Obszar porównawczy	Liczba mieszkańców	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców
1A	1 247	102	81,8
1B	3 000	255	85,0
1C	1 125	43	38,2
Obszar 2	1 304	41	31,4
Obszar 3	749	30	40,1
Obszar 4	1 158	44	38,0
Obszar 5	760	35	46,1
Obszar 6	1 067	41	38,4
Obszar 7	949	36	37,9
Obszar 8	742	29	39,1
Obszar 9	630	28	44,4
Gmina	12 731	684	53,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych REGON.

Najwyższa liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w stosunku do liczby mieszkańców znajduje się w Obszarach: 1A i 1B (odpowiednio 81,8 i 85,0 na 1000 mieszkańców), a więc na terenie miasta Głogówek. Wynika to z bardziej korzystnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej związanych z wyższą dostępnością komunikacyjną (przebieg drogi krajowej i wojewódzkiej). Najmniejszą wartością wskaźnika charakteryzuje się natomiast Obszar 2, gdzie w przeliczeniu na 1000 mieszkańców funkcjonuje zaledwie 31,4 podmiotów gospodarczych, co świadczy o niższym poziomie przedsiębiorczości.

Grafika 12 Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych REGON

W celu określenia tendencji w zakresie przedsiębiorczości, analizie poddano dane dotyczące nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych w 2022 r. podmiotów gospodarczych. Ze zgromadzonych danych wynika, iż w gminie Głogówek zarejestrowano łącznie więcej podmiotów, niż wyrejestrowano.

Tabela 15 Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców

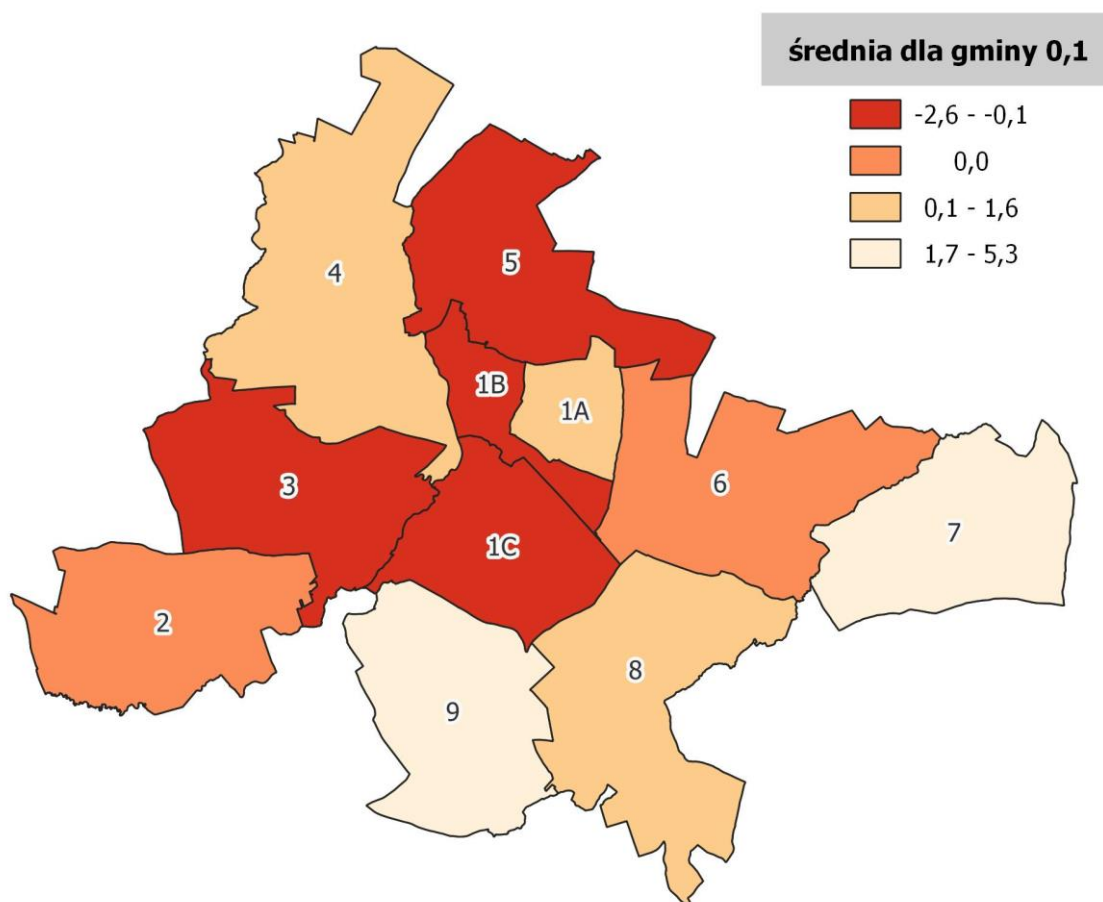
Obszar porównawczy	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	Różnica podmiotów	Liczba mieszkańców	Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców
1A	102	2	1 247	1,60
1B	255	-5	3 000	-1,67
1C	43	-2	1 125	-1,78
Obszar 2	41	0	1 304	0,00
Obszar 3	30	-1	749	-1,34
Obszar 4	44	1	1 158	0,86
Obszar 5	35	-2	760	-2,63
Obszar 6	41	0	1 067	0,00

Obszar porównawczy	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	Różnica podmiotów	Liczba mieszkańców	Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców
Obszar 7	36	5	949	5,27
Obszar 8	29	1	742	1,35
Obszar 9	28	2	630	3,17
Gmina	684	1	12731	0,08

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych REGON

W 2022 r. w pięciu obszarach porównawczych odnotowano dodatnie saldo, przy czym w zestawieniu wyróżnia się Obszar 7, gdzie zarejestrowano 6 podmiotów, a wyrejestrowano 1, co może świadczyć o dogodnych warunkach do prowadzenia działalności gospodarczej na tym terenie. Niekorzystna sytuacja gospodarcza charakteryzuje natomiast Obszar 1B, z którego w 2022 r. wyrejestrowano aż 11 podmiotów (zarejestrowano 6). Biorąc pod uwagę różnicę pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców, wśród obszarów, dla których wskaźnik osiągnął wartości ujemne, znalazły się również Obszary: 5 (-2,63 na 2000 mieszkańców) i 1C (-1,67).

Grafika 13 Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych REGON

3.5 Wskaźniki przestrzenno-funkcjonalne

Diagnoza sfery przestrzenno-funkcjonalnej umożliwia ocenę ograniczeń przestrzennych oraz uwarunkowań prowadzenia procesu rewitalizacji. W tym celu dokonano analizy wskaźników takich jak dostępność usług społecznych, terenów zielonych czy komunikacji zbiorowej. Ponadto, zbadano poziom dostosowania przestrzeni publicznych do osób ze szczególnymi potrzebami.

Dostępność różnorodnych usług publicznych ma wpływ na komfort i jakość życia mieszkańców. Biorąc pod uwagę miejsko-wiejski charakter gminy Głogówek, dostępność ta jest ograniczona, zwłaszcza w przypadku specjalistycznych usług. Wśród najważniejszych instytucji zlokalizowanych na terenie gminy znajdują się:

- Urząd Miejski w Głogówku,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogówku,
- Centrum Kultury w Głogówku,
- Muzeum Regionalne w Głogówku,
- Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna.

Łącznie na terenie gminy funkcjonuje 36 punktów usług publicznych takich jak apteki, biblioteki, banki, placówki pocztowe, placówki urzędu, instytucje kultury i świetlice. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców dostępność do usług publicznych w gminie Głogówek kształtuje się na poziomie 2,8.

Tabela 16 Dostępność do punktów usług publicznych

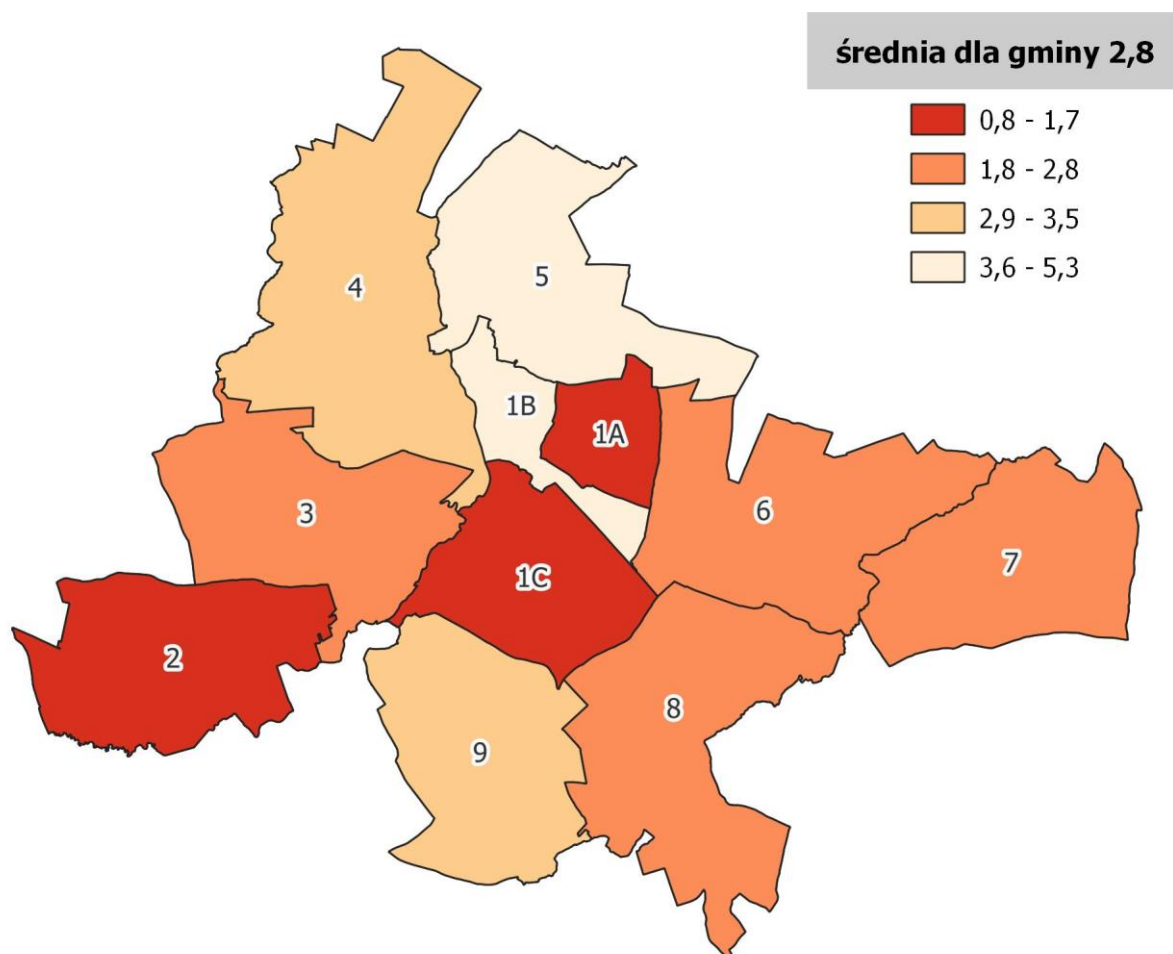
Obszar porównawczy	Punkty usług publicznych (apteki, biblioteki, banki, poczta, urząd, instytucje kultury, świetlice)	Liczba mieszkańców	Dostępność do punktów usług publicznych (liczba punktów na 1000 mieszkańców)
1A	1	1 247	0,8
1B	13	3 000	4,3
1C	1	1 125	0,9
Obszar 2	2	1 304	1,5
Obszar 3	2	749	2,7
Obszar 4	4	1 158	3,5
Obszar 5	4	760	5,3
Obszar 6	3	1 067	2,8
Obszar 7	2	949	2,1
Obszar 8	2	742	2,7
Obszar 9	2	630	3,2
Gmina	36	12731	2,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogówku.

Miejscem koncentracji usług jest miasto Głogówek, przy czym 13 z 15 funkcjonujących w mieście punktów zlokalizowanych jest w Obszarze 1B. Biorąc pod uwagę wartość wskaźnika dostępności usług

publicznych, sytuacja najlepiej przedstawia się w Obszarze 5, gdzie na 1000 mieszkańców przypada 5,3 placówki. Lepszy dostęp do obiektów użyteczności publicznej jest pozytywnym zjawiskiem, jednak ich funkcjonowanie i utrzymanie wysokiego poziomu świadczonych usług wiąże się z dodatkowymi potrzebami i koniecznością zapewnienia tym obiektom pełnej funkcjonalności, a także większymi kosztami ich modernizacji.

Grafika 14 Dostępność usług publicznych



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogówku.

Ze względu na podstępujący proces starzenia się społeczeństwa, usługi opieki zdrowotnej odgrywają coraz większą rolę w ofercie gminnej. Ze zgromadzonych danych wynika, że gmina Głogówek charakteryzuje się stosunkowo niską dostępnością usług medycznych – w 2022 r. na jej terenie funkcjonowało bowiem tylko 10 podmiotów opieki zdrowotnej (Dział PKD 86), co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców daje wartość wskaźnika 0,79.

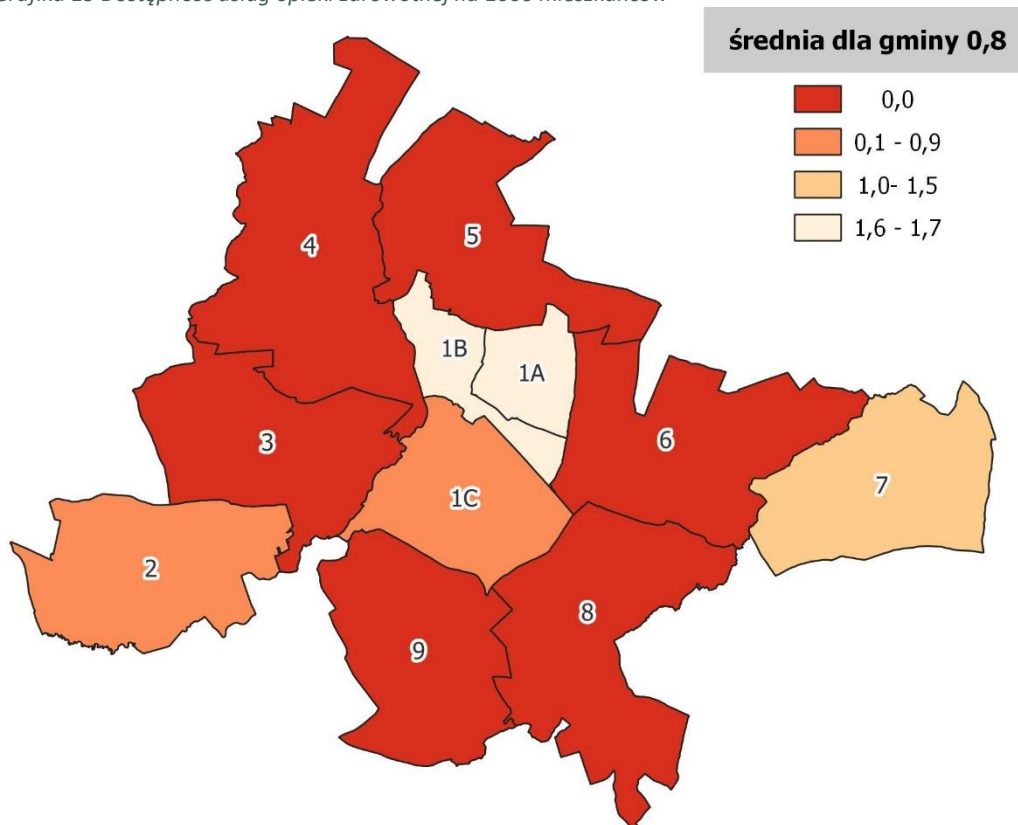
Tabela 17 Dostępność usług opieki zdrowotnej

Obszar porównawczy	Liczba podmiotów opieki zdrowotnej wg PKD (86)	Liczba mieszkańców	Dostępność usług opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców
1A	2	1 247	1,60
1B	5	3 000	1,67
1C	1	1 125	0,89
Obszar 2	1	1 304	0,77
Obszar 3	0	749	0,00
Obszar 4	0	1 158	0,00
Obszar 5	0	760	0,00
Obszar 6	0	1 067	0,00
Obszar 7	1	949	1,05
Obszar 8	0	742	0,00
Obszar 9	0	630	0,00
Gmina	10	12731	0,79

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogówku.

Usługi opieki zdrowotnej skoncentrowane są w Obszarze 1B, gdzie funkcjonuje 5 placówek świadczących tego typu – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wartość wskaźnika wynosi zatem 1,67. Stosunkowo wysoką dostępnością usług medycznych charakteryzuje się również Obszar 1A (1,6 na 1000 mieszkańców), natomiast w 6 z 11 analizowanych jednostek porównawczych nie działa żaden podmiot świadczący tego typu usługi.

Grafika 15 Dostępność usług opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogówku.

Jednym z elementów struktury przestrzenno-funkcjonalnej gminy są tereny biologicznie czynne, a więc powierzchnie pokryte roślinnością lub wody powierzchniowe. Ze względu na postępujący kryzys klimatyczny, tereny biologicznie czynne odgrywają szczególnie ważną rolę w procesie adaptowania gminy do zmian klimatu oraz zapobiegania jego negatywnym skutkom.

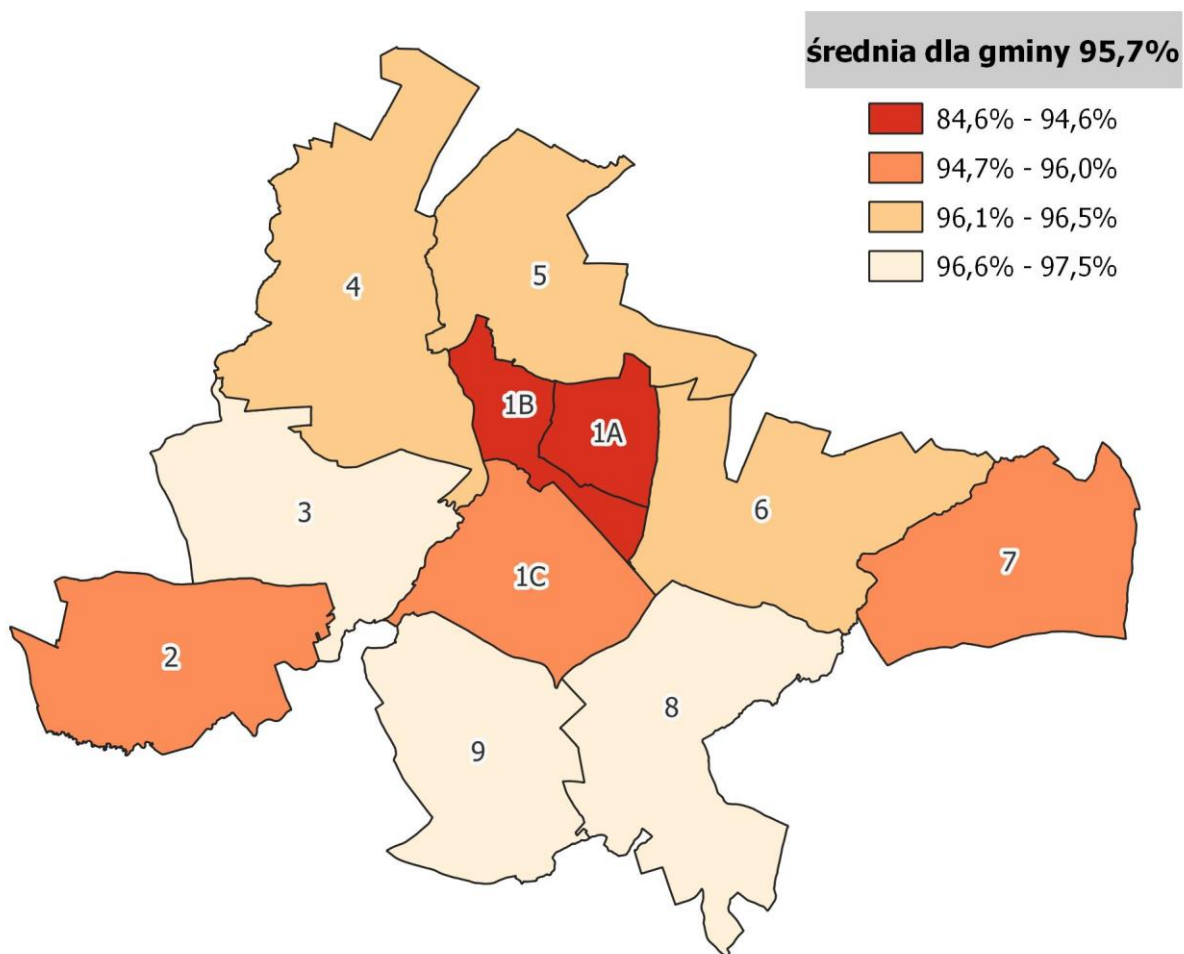
Tabela 18 Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem

Obszar porównawczy	Tereny biologicznie czynne [m ²]	Powierzchnia [m ²]	Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem
1A	4 174 823	4 815 967	86,7%
1B	4 347 213	5 137 299	84,6%
1C	11 566 112	12 100 510	95,6%
Obszar 2	15 417 815	16 248 388	94,9%
Obszar 3	16 569 591	17 154 313	96,6%
Obszar 4	24 297 330	25 177 968	96,5%
Obszar 5	15 964 092	16 605 546	96,1%
Obszar 6	18 682 881	19 426 819	96,2%
Obszar 7	15 452 839	16 144 653	95,7%
Obszar 8	20 068 449	20 590 952	97,5%
Obszar 9	16 002 064	16 464 870	97,2%
Gmina	162 543 209	169 867 285	95,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bazy Danych Obiektów Topograficznych.

Według danych za 2022 r., tereny biologicznie czynne stanowią aż 95,7% powierzchni gminy Głogówek. Wynika to z jej miejsko-wiejskiego charakteru oraz występowania bardzo dobrych warunków glebowych sprzyjających produkcji rolnej – z tego względu w strukturze przeznaczenia gruntów dominuje funkcja rolnicza. Tereny zurbanizowane to głównie obszar miasta Głogówka oraz tereny w obrębie dolin rzecznych, a także dróg. Najniższy udział powierzchni biologicznie czynnej w ogólnej powierzchni charakteryzuje Obszar 1A (86,7%) i 1B (85,6%).

Grafika 16 Udział powierzchni biologicznie czynnej w ogólnej powierzchni



Źródło: opracowanie własne na podstawie Bazy Danych Obiektów Topograficznych.

Istotnym elementem w strukturze przestrzenno-funkcjonalnej gminy jest również dostępność przestrzeni publicznych, w tym terenów rekreacyjnych. Jak wcześniej wspomniano, możliwość aktywnego spędzania czasu wolnego ma istotny wpływ na odczuwanie zadowolenia mieszkańców oraz kształtowania dogodnych warunków życia w gminie.

Tabela 19 Dostępność terenów rekreacyjnych

Obszar porównawczy	Liczba terenów rekreacyjnych	Powierzchnia [km ²]	Dostępność terenów rekreacyjnych (liczba terenów rekreacyjnych przypadających na 1 km ²)
1A	7	5	1,45
1B	215	5	41,85
1C	15	12	1,24
Obszar 2	16	16	0,98
Obszar 3	20	17	1,17
Obszar 4	51	25	2,02
Obszar 5	29	17	1,75
Obszar 6	23	19	1,18

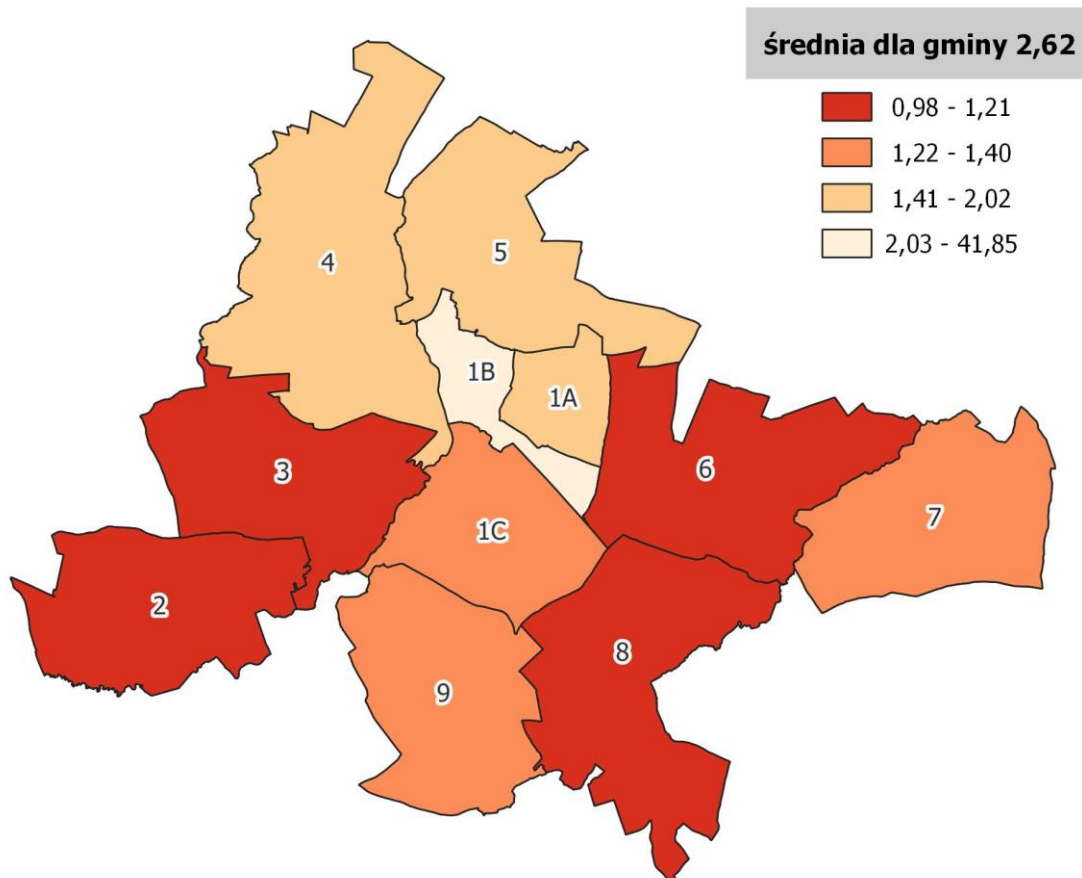
Obszar porównawczy	Liczba terenów rekreacyjnych	Powierzchnia [km ²]	Dostępność terenów rekreacyjnych (liczba terenów rekreacyjnych przypadających na 1 km ²)
Obszar 7	22	16	1,36
Obszar 8	25	21	1,21
Obszar 9	23	16	1,40
Gmina	446	170	2,62

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogówku.

Największą dostępnością miejsc o funkcji rekreacyjnej charakteryzuje się Obszar 1B, gdzie na 1 km² powierzchni przypada 41,85 terenu rekreacyjnego. W pozostałych jednostkach porównawczych dostępność ta jest dużo niższa – wartość wskaźnika nie przekracza tutaj 2,2 terenu na 1 km².

Mimo że wysoka dostępność terenów rekreacyjnych jest pozytywnym aspektem, gdyż umożliwia mieszkańcom aktywne spędzanie czasu wolnego oraz zacieśnianie więzi społecznych, to z drugiej strony parki czy place zabaw wymagają dużych nakładów finansowych ze względu na konieczność utrzymania urządzeń rekreacyjnych i elementów małej architektury w dobrym stanie technicznym. Duża liczba terenów rekreacyjnych może stanowić zatem wyzwanie dla samorządu.

Grafika 17 Udział terenów rekreacyjnych w ogólnej powierzchni



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogówku.

W celu określenia poziomu skomunikowania wewnątrz danego obszaru posłużono się wskaźnikiem obrazującym rozmieszczenie przystanków komunikacji zbiorowej na terenie gminy.

Tabela 20 Dostępność komunikacyjna

Obszar porównawczy	Liczba przystanków	Powierzchnia [km ²]	Dostępność komunikacyjna (liczba przystanków/powierzchnia)
1A	0	5	0,00
1B	3	5	0,58
1C	1	12	0,08
Obszar 2	3	16	0,18
Obszar 3	3	17	0,17
Obszar 4	9	25	0,36
Obszar 5	8	17	0,48
Obszar 6	3	19	0,15
Obszar 7	6	16	0,37
Obszar 8	5	21	0,24
Obszar 9	3	16	0,18
Gmina	44	170	0,26

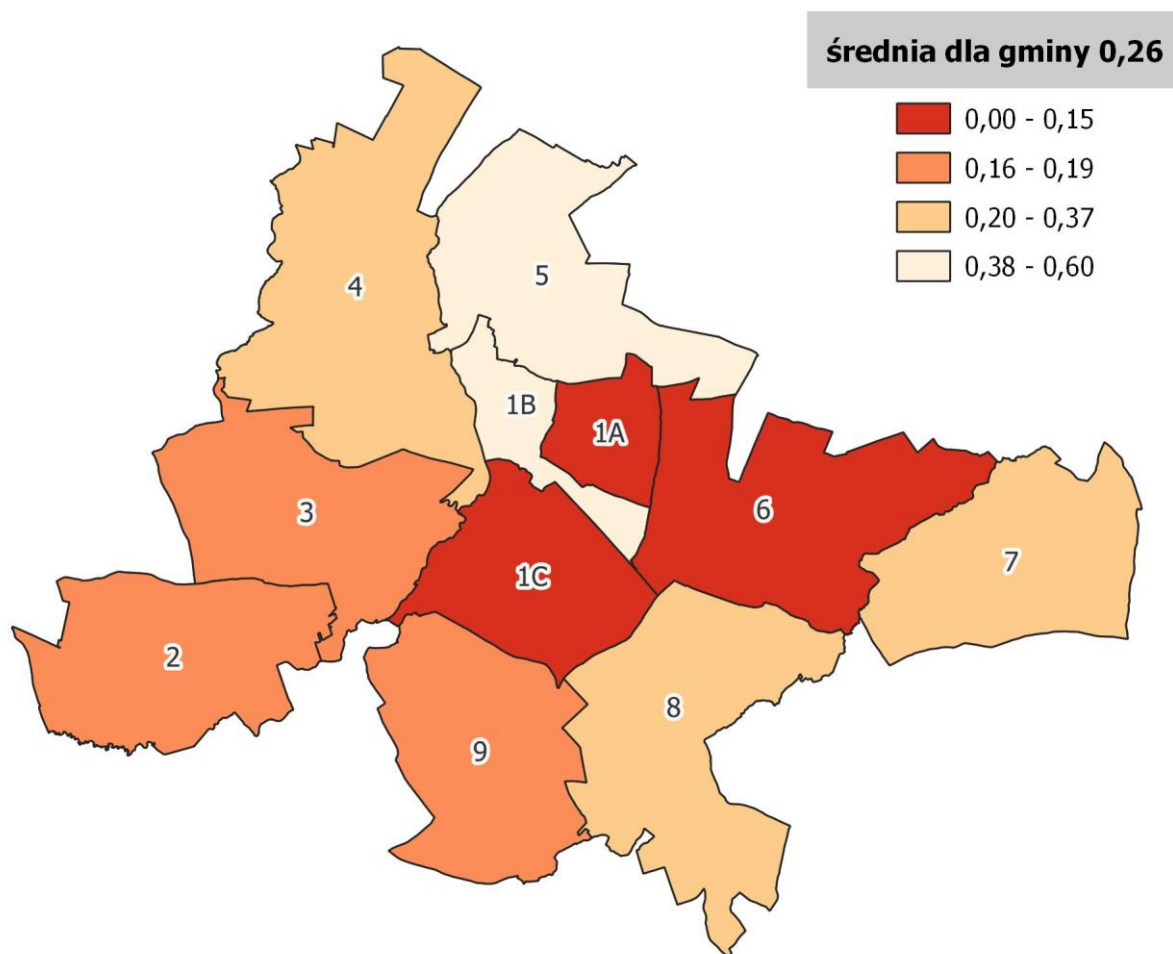
Źródło: opracowanie własne na podstawie Bazy Danych Obiektów Topograficznych.

Na terenie gminy Głogówek znajdują się łącznie 44 przystanki, co w przeliczeniu na 1 km² powierzchni daje wartość wskaźnika 0,26. Transport zbiorowy w gminie realizowany jest przez Związek Międzygminny Pogranicze, w kooperacji z jego członkami. Operatorem dla organizatora jest natomiast PKS Głubczyce Sp. z o.o. Gmina jest bezpośrednio skomunikowana połączeniami autobusowymi z Prudnikiem, Opolem, Krapkowicami, Głuchołazami, Kędzierzynom-Koźlem i Głubzycami.

Największym zagęszczeniem przystanków charakteryzuje się Obszar 1B, gdzie na 1 km² powierzchni przypada 0,58 przystanku. W Obszarze 1A nie ma natomiast żadnego przystanku, co może świadczyć o niższej dostępności komunikacyjnej tej części gminy.

Dostęp do usług komunikacji zbiorowej jest szczególnie ważny dla dzieci dojeżdżających do szkół, osób starszych lub mniej zamożnych mieszkańców, którzy nie posiadają własnych samochodów. Rozwój sieci transportu zbiorowego i zapobieganie zjawisku wykluczenia komunikacyjnego stanowi zatem istotne wyzwanie dla dalszego rozwoju gminy.

Grafika 18 Dostępność komunikacyjna



Źródło: opracowanie własne na podstawie Bazy Danych Obiektów Topograficznych.

Ważną rolę w systemie komunikacyjnym gminy odgrywają również ciągi pieszo-rowerowe oraz drogi rowerowe, które poza funkcją transportową mają również funkcję rekreacyjną i sportową.

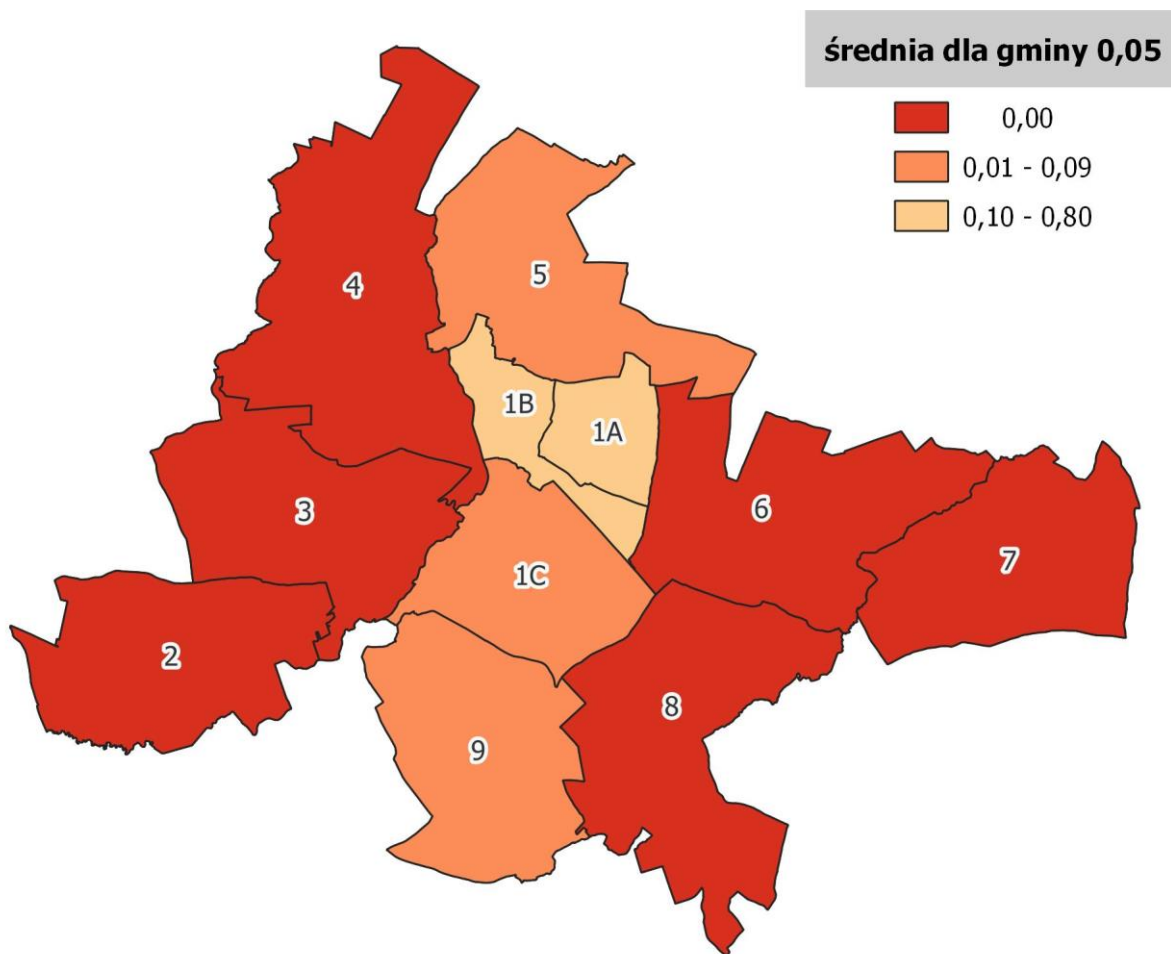
Tabela 21 Dostępność infrastruktury rowerowej

Obszar porównawczy	Długość ciągów pieszo-rowerowych oraz dróg rowerowych [km]	Powierzchnia [km ²]	Dostępność infrastruktury rowerowej na km ²
1A	2	5	0,50
1B	4	5	0,80
1C	1	12	0,07
Obszar 2	0	16	0,00
Obszar 3	0	17	0,00
Obszar 4	0	25	0,00
Obszar 5	1	17	0,03
Obszar 6	0	19	0,00
Obszar 7	0	16	0,00
Obszar 8	0	21	0,00
Obszar 9	1	16	0,06
Gmina	9	170	0,05

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bazy Danych Obiektów Topograficznych.

Ciągi pieszo-rowerowe oraz drogi rowerowe zlokalizowane na terenie gminy według danych za 2022 r. mają łączną długość 9 km, co w przeliczeniu na 1 km² powierzchni daje wartość 0,05. Biorąc pod uwagę wartości wskaźnika, najbardziej korzystna sytuacja ma miejsce w Obszarach: 1A (0,5) oraz 1B (0,8). Pozostała część gminy Głogówek charakteryzuje się bardzo niską dostępnością infrastruktury rowerowej, przy czym w 6 z 11 analizowanych obszarów nie ma żadnych ciągów pieszo-rowerowych oraz dróg rowerowych.

Grafika 19 Dostępność infrastruktury rowerowej



Źródło: opracowanie własne na podstawie Bazy Danych Obiektów Topograficznych.

3.6 Wskaźniki środowiskowe

Diagnoza sfery środowiskowej ma na celu określenie czynników, które wpływają na jakość i komfort życia mieszkańców. W jej ramach przeprowadzono analizę występowania na terenie gminy Głogówek wyrobów zawierających azbest. Ponadto, z punktu widzenia jakości życia mieszkańców, istotne było uwzględnienie przekroczenia standardów jakości – zanieczyszczenia powietrza czy emisji hałasu, które w dużym stopniu wpływają na zdrowie człowieka.

Jednym z najbardziej istotnych elementów środowiska naturalnego jest powietrze, którego jakość monitorowana jest w ramach państwowego monitoringu środowiska. W poniższej tabeli przedstawiono dane dotyczące m.in. średniego rocznego stężenia pyłu zawieszonego PM_{2,5} w podziale na poszczególne obszary porównawcze w gminie Głogówek. Według pozyskanych danych średnioroczne stężenie PM_{2,5} w gminie to 15,6 ng/m³.

Tabela 22 Jakość powietrza

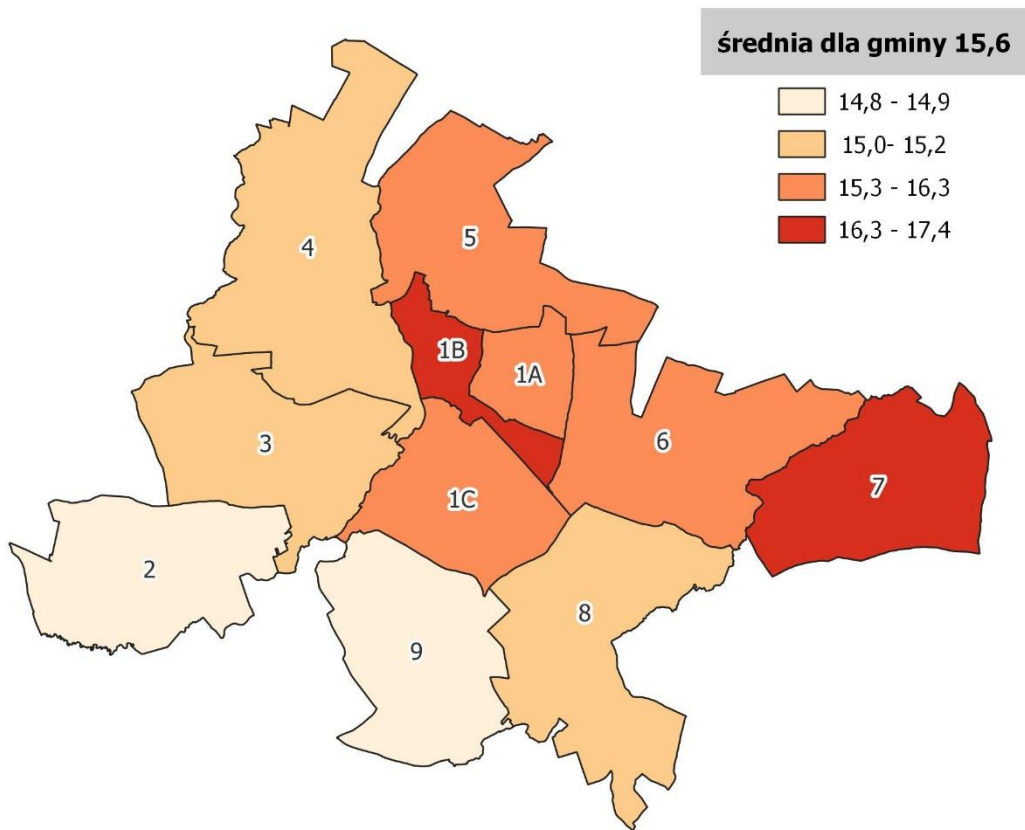
Obszar porównawczy	Średnie roczne stężenie PM _{2,5}	Liczba punktów w ewidencji źródeł ciepła (suma)	Liczba punktów w ewidencji źródeł ciepła ogrzewanych kotłami na paliwo stałe	Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe
1A	16,2	35	20	57,1%
1B	17,4	1 227	536	43,7%
1C	16,1	75	54	72,0%
Obszar 2	14,9	462	367	79,4%
Obszar 3	15,0	234	181	77,4%
Obszar 4	15,2	273	219	80,2%
Obszar 5	16,0	229	181	79,0%
Obszar 6	16,2	347	274	79,0%
Obszar 7	16,4	243	191	78,6%
Obszar 8	15,2	419	218	52,0%
Obszar 9	14,8	224	176	78,6%
Gmina	15,6	3 768	2417	64,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ i Urzędu Miejskiego w Głogówku

Z analizy danych dotyczących średniego rocznego stężenia PM_{2,5} wynika, że najgorszą jakością powietrza charakteryzuje się Obszar 1B, stanowiący centrum gminy. Wpływ na taki stan rzeczy ma stosunkowo wysoki poziom zurbanizowania tej części gminy, obecność dużej liczby obiektów użyteczności publicznej oraz większe natężenie ruchu drogowego ze względu na przebieg drogi krajowej nr 40 i drogi wojewódzkiej nr 416. Emisja z transportu, zaraz obok niskiej emisji jest bowiem jednym z głównych źródeł zanieczyszczenia powietrza z gminie.

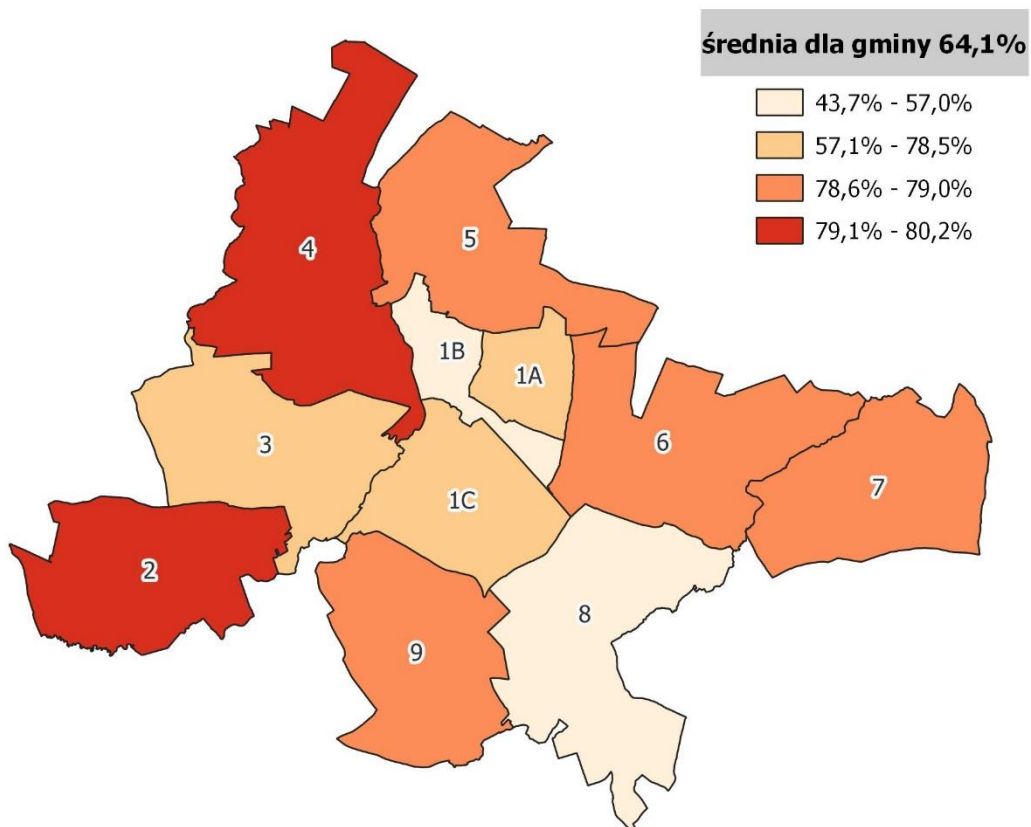
W celu określenia skali problemu niskiej emisji, czyli emisji toksycznych substancji z lokalnych kotłowni i pieców węglowych używanych w indywidualnych gospodarstwach domowych, dokonano analizy danych dotyczących źródeł ciepła w gminie Głogówek. Z zebranych danych wynika, iż 64,1% gospodarstw domowych w gminie ogrzewanych jest kotłami na paliwo stałe. Najwięcej tego typu źródeł ciepła zlokalizowanych jest w Obszarze 1B – można zatem wnioskować, że są one głównym powodem niskiej jakości powietrza wyrażanej danymi dotyczącymi średniego rocznego stężenia PM_{2,5}.

Grafika 20 Średnie roczne stężenie PM2,5



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ

Grafika 21 Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogówku

Istotnym czynnikiem zagrażającym jakości środowiska jest azbest, który nieodpowiednio zabezpieczony stanowi również niebezpieczeństwo dla mieszkańców gminy ze względu na jego negatywne oddziaływanie na zdrowie.

Według danych pozyskanych z Urzędu Miejskiego w Głogówku, wyroby azbestowe w gminie zidentyfikowano łącznie na 567 nieruchomościach, a ich łączna masa wynosi 1 500 552 kg. W przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy, masa wyrobów azbestowych to 117,9 kg.

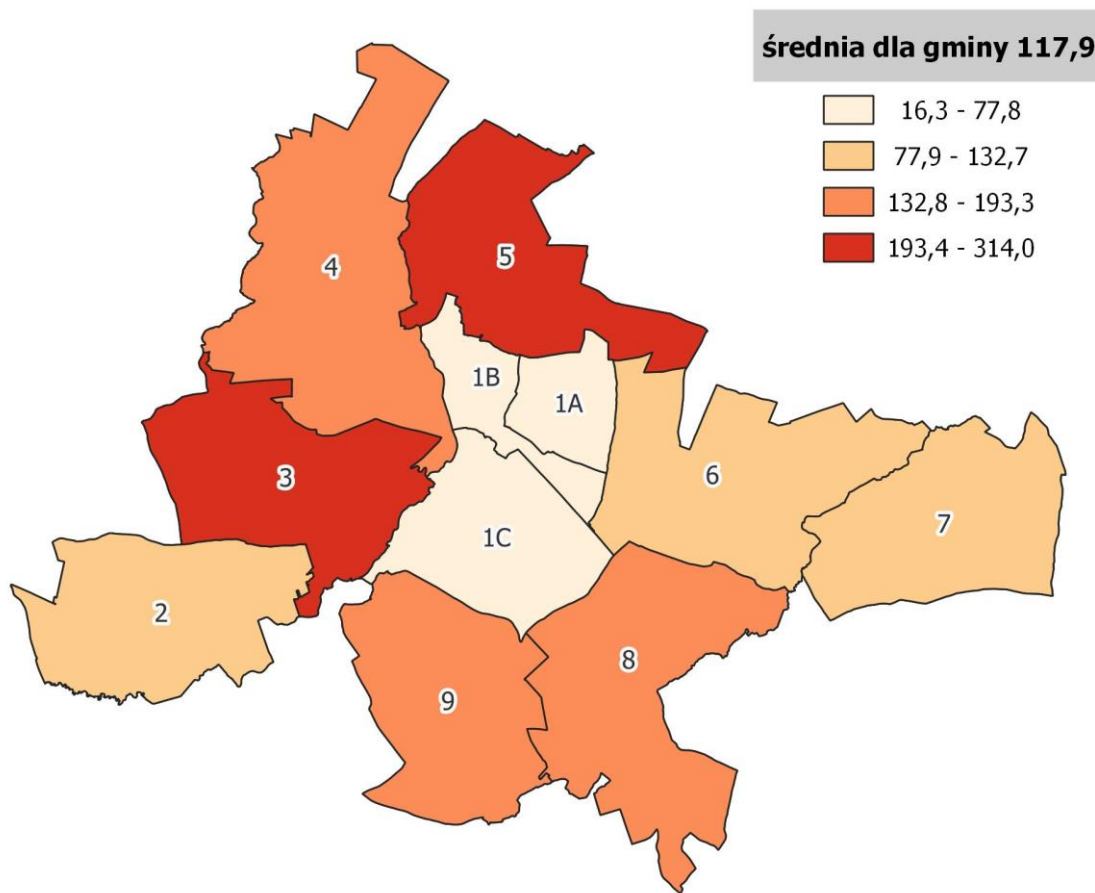
Tabela 23 Ilość wyrobów azbestowych na 1 mieszkańca

Obszar porównawczy	Liczba mieszkańców	Masa azbestu na nieruchomościach, na których zidentyfikowano wyroby azbestowe [kg]	Ilość wyrobów/mieszkańca [kg/mieszkańca]
1A	1 247	20 310	16,3
1B	3 000	142 669	47,6
1C	1 125	27 145	24,1
Obszar 2	1 304	173 043	132,7
Obszar 3	749	235 198	314,0
Obszar 4	1 158	220 838	190,7
Obszar 5	760	201 730	265,4
Obszar 6	1 067	135 070	126,6
Obszar 7	949	102 687	108,2
Obszar 8	742	120 053	161,8
Obszar 9	630	121 809	193,3
Gmina	12 731	1 500 552	117,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogówku

W 7 z 11 obszarów porównawczych wartość wskaźnika przekracza średnią wartość dla całej gminy, co świadczy o nierównomiernym rozmieszczeniu szkodliwych wyrobów na jej terenie. Największa ilość wyrobów azbestowych znajduje się w Obszarach: 3 (235 198 kg), 4 (220 838 kg) oraz 5 (201 740 kg), przy czym w przeliczeniu na 1 mieszkańca sytuacja przedstawia się najmniej korzystnie w Obszarze 3, gdzie wartość wskaźnika jest najwyższa i wynosi 314,0 kg/mieszkańca.

Grafika 22 Ilość wyrobów azbestowych na 1 mieszkańca



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogówku

Komfort życia mieszkańców gminy Głogówek zależy w dużej mierze również od narażenia na hałas drogowy i kolejowy, który stanowi jedną z największych uciążliwości dla środowiska i ludności, w szczególności tej zamieszkałej wzdłuż głównych dróg (DK 40 relacji Głuchołazy – Pyskowice, DW 416 relacji Racibórz – Krapkowice) oraz linii kolejowych (nr 137 relacji Katowice – Legnica). Hałas komunikacyjny ma dominujący wpływ na klimat akustyczny środowiska, a czynnikami wpływającymi na jego poziom są przede wszystkim: natężenie i płynność ruchu, prędkość strumienia pojazdów, położenie drogi/torów kolejowych, ich rodzaj i stan, ukształtowanie terenu, przez który przebiega trasa komunikacyjna oraz rodzaj sąsiadującej z trasą zabudowy.

Tabela 24 Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym

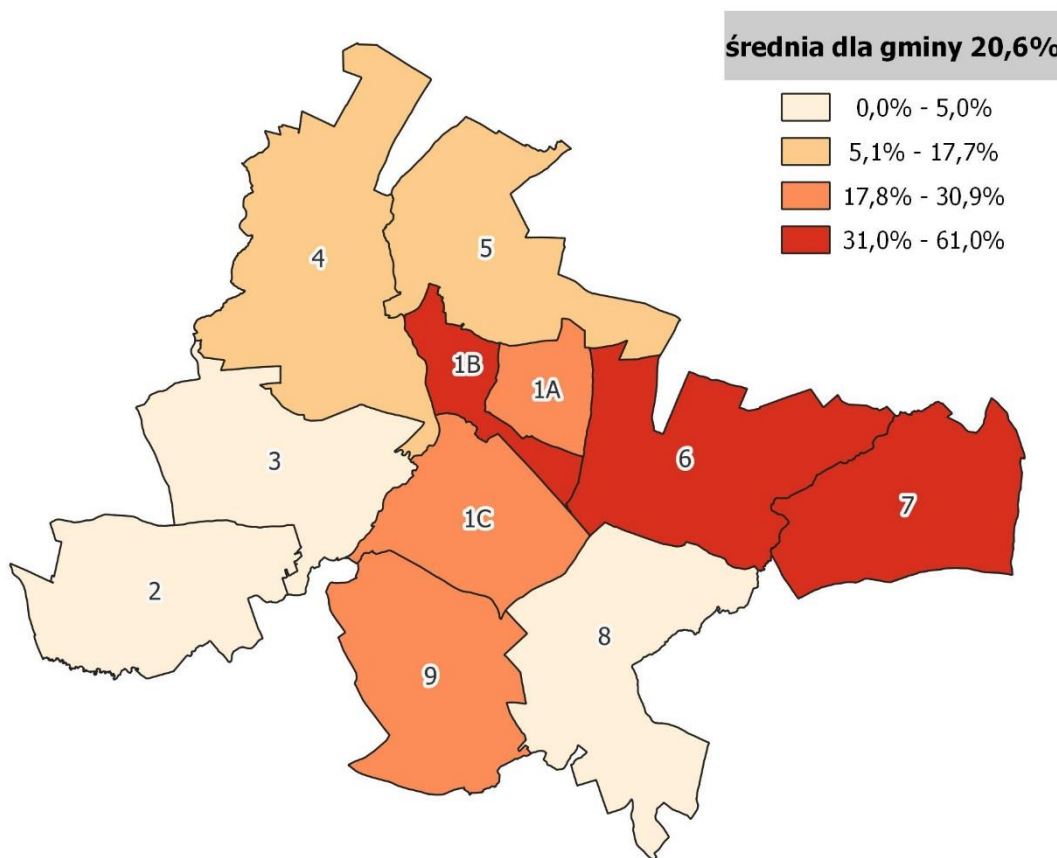
Obszar porównawczy	Budynki mieszkalne w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	Liczba budynków mieszkalnych	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym
1A	53	298	17,8%
1B	153	492	31,1%
1C	95	307	30,9%
Obszar 2	18	380	4,7%
Obszar 3	3	254	1,2%

Obszar porównawczy	Budynki mieszkalne w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	Liczba budynków mieszkalnych	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym
Obszar 4	19	355	5,4%
Obszar 5	20	241	8,3%
Obszar 6	203	333	61,0%
Obszar 7	89	279	31,9%
Obszar 8	0	275	0,0%
Obszar 9	55	226	24,3%
Gmina	708	3440	20,6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bazy Danych Obiektów Topograficznych

Według danych pozyskanych z Bazy danych obiektów topograficznych (BDOT), 20,6% budynków mieszkalnych w gminie Głogówek znajduje się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym. Na hałas komunikacyjny najbardziej narażeni są mieszkańcy Obszaru 6, gdzie w strefie natężenia hałasu znajduje się aż 61,0% budynków mieszkalnych. Ponadto, wysokim stopniem zagrożenia charakteryzują się Obszary: 1B, 1C i 7, w których niemal co 3 budynek mieszkalny znajduje się w strefie zagrożenia hałasem. Sytuację tę warunkuje przebieg drogi krajowej oraz w pewnym odcinku równoległej do niej linii kolejowej.

Grafika 23 Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym



Źródło: opracowanie własne na podstawie Bazy Danych Obiektów Topograficznych

3.7 Wskaźniki techniczne

Analiza wskaźników technicznych ma za zadanie zobrazować kondycję danego obszaru oraz wskazać czynniki, które utrudniają bądź uniemożliwiają jego rozwój, a także negatywnie oddziałują na jakość życia mieszkańców. W tym celu zebrano i przeanalizowano dane dotyczące potrzeb obiektów użyteczności publicznej w zakresie termomodernizacji oraz dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami. Ponadto, dokonano oceny stopnia penetracji budynkowej Internetem stacjonarnym, a także liczby zabytków i pomników przyrody w gminie.

Na terenie gminy Głogówek znajduje się 86 obiektów użyteczności publicznej, przy czym zdecydowana większość z nich (90,9%) nie wymaga termomodernizacji. Około 88% budynków wymaga jednak dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami.

Tabela 25 Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami oraz wymagających termomodernizacji

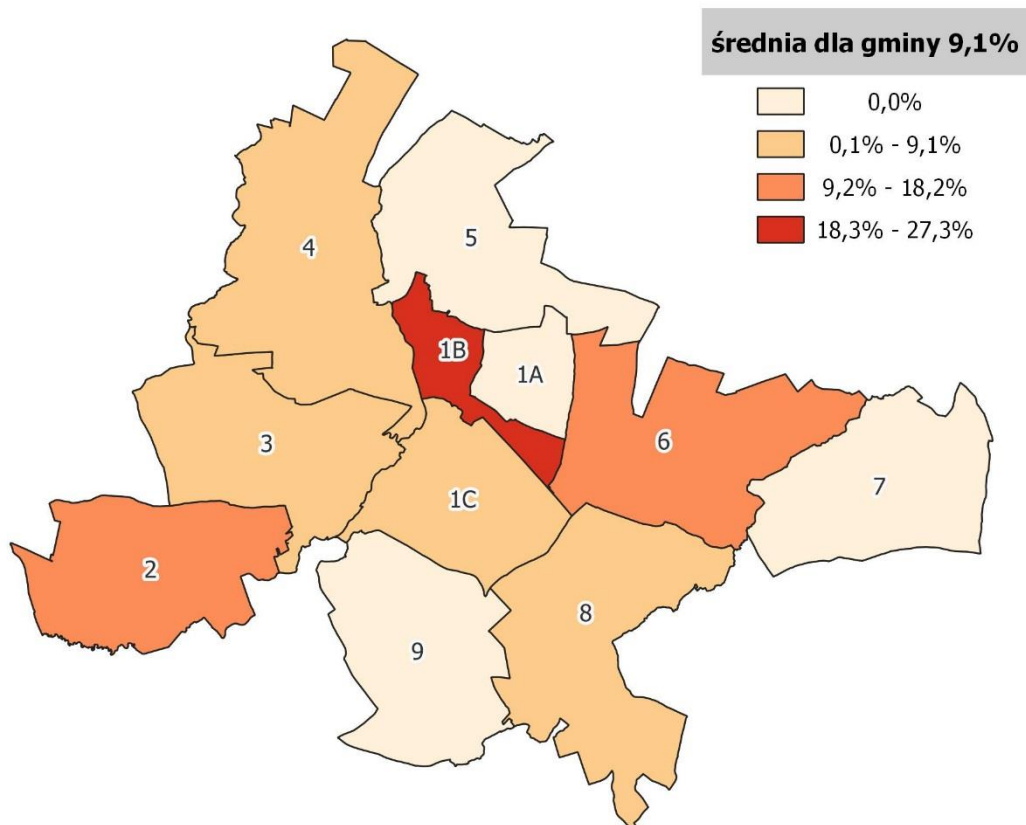
Obszar porównawczy	Liczba obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	Liczba obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami	Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami
1A	0	0,0%	6	7,9%
1B	3	27,3%	31	40,8%
1C	1	9,1%	1	1,3%
Obszar 2	2	18,2%	9	11,8%
Obszar 3	1	9,1%	1	1,3%
Obszar 4	1	9,1%	5	6,6%
Obszar 5	0	0,0%	3	3,9%
Obszar 6	2	18,2%	7	9,2%
Obszar 7	0	0,0%	5	6,6%
Obszar 8	1	9,1%	4	5,3%
Obszar 9	0	0,0%	4	5,3%
Gmina (średnia)	11	9,1%	76	9,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogówku

łącznie 11 obiektów użyteczności publicznej w gminie Głogówek wymaga termomodernizacji, a 76 – dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami.

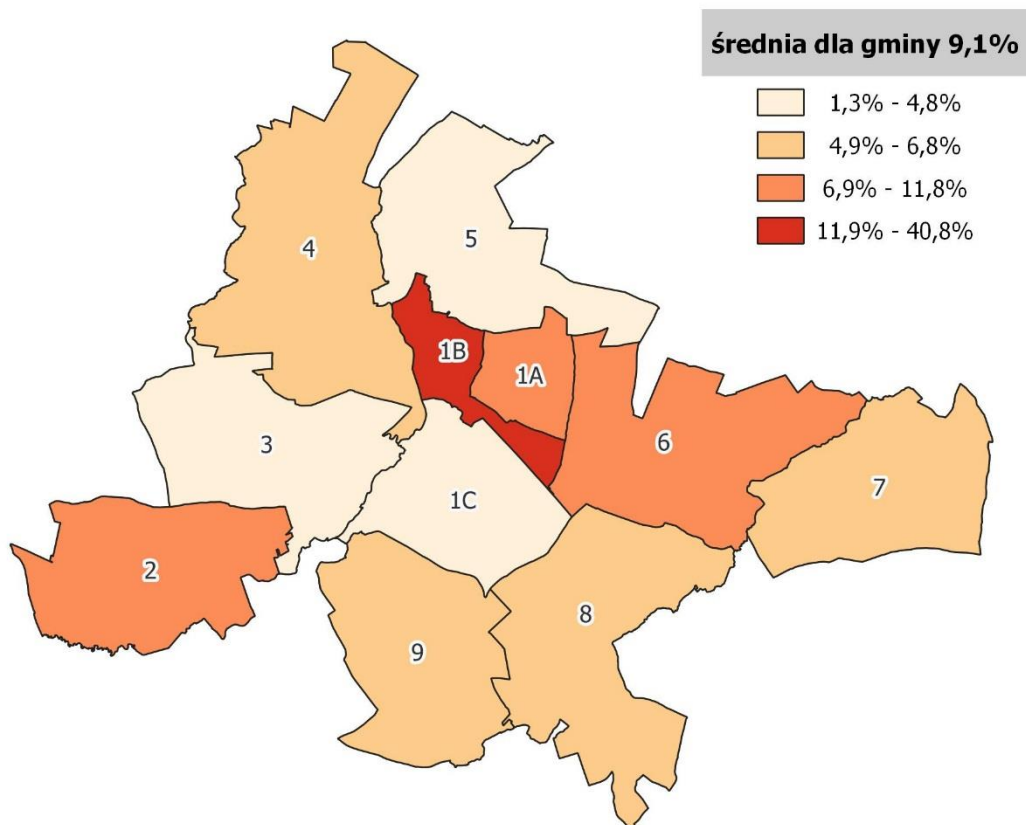
Największe potrzeby w zakresie termomodernizacji dotyczą Obszaru 1B, gdzie znajduje się 27,3% wszystkich obiektów wymagających termomodernizacji oraz 40,8% obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami. Wartości powyżej średniej dla gminy odnotowuje się również dla Obszaru 6 (18,2% obiektów wymagających termomodernizacji) oraz Obszaru 2 (18,2% obiektów wymagających termomodernizacji i 11,8% obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami).

Grafika 24 Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogówku

Grafika 25 Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogówku

Istotnym elementem oceny sfery technicznej jest również obecność zabytków wpisanych do rejestru zabytków oraz pomników przyrody i związanych z tym potrzeb. Na terenie gminy Głogówek znajdują się 963 obiekty zabytkowe i 8 pomników przyrody, co daje zagęszczenie 5,7 tych obiektów na 1 km².

Wśród najważniejszych obiektów zabytkowych w gminie wymienia się m.in. zamek i bramę zamkową w Głogówku wraz z parkiem miejskim, mury obronne, wieżę wodną w Głogówku, basztę więzienną, a także rynek z renesansowym Ratuszem z XVII w. Oprócz wspomnianych obiektów, na terenie gminy znajdują się cenne obiekty sakralne, klasztory, kościoły czy dom Loretański, zbudowany jako replika domu Matki Bożej z Loretto.

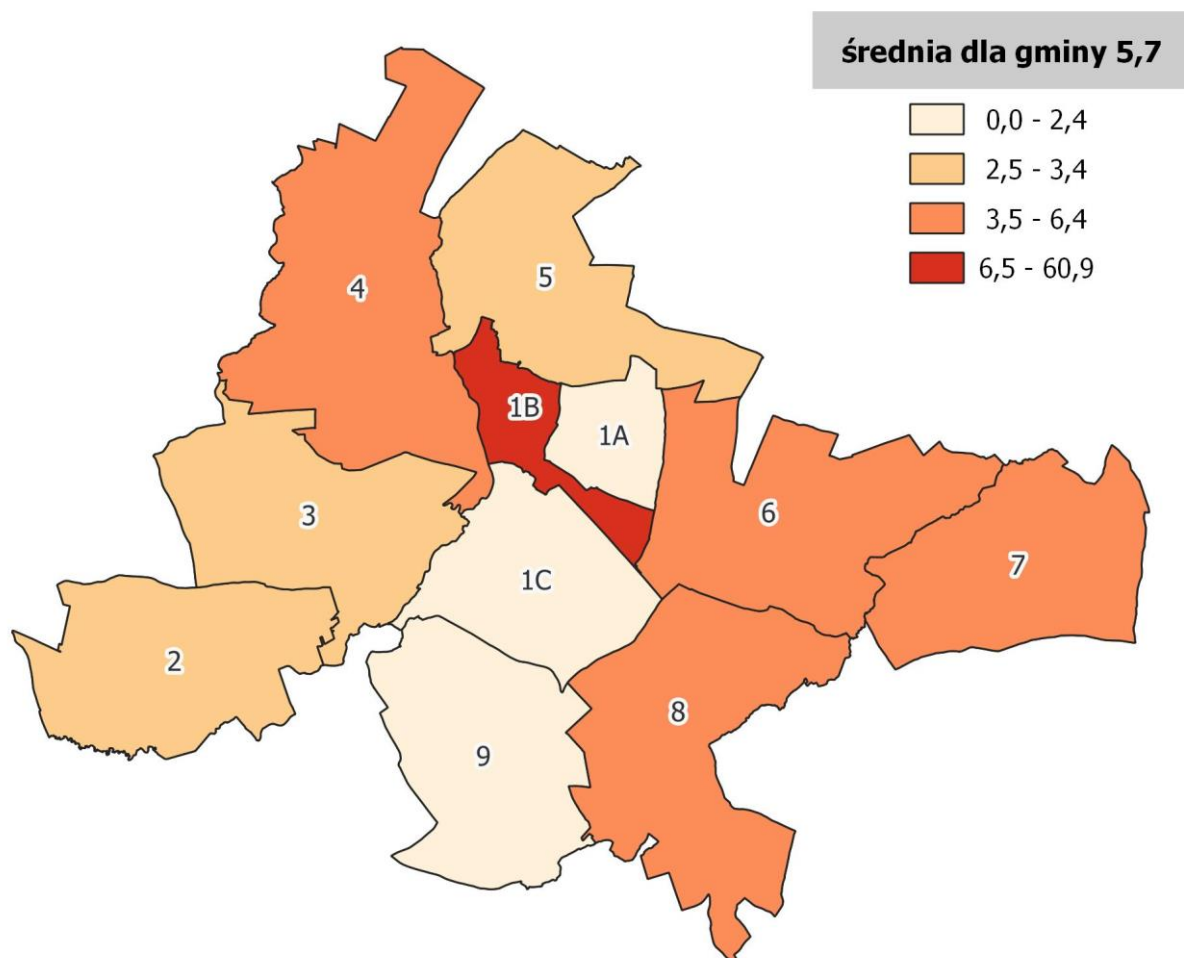
Tabela 26 Liczba zabytków i pomników przyrody na 1 km²

Obszar porównawczy	Powierzchnia [km ²]	Liczba zabytków i pomników przyrody	Liczba zabytków i pomników przyrody na km ²
1A	5	0	0,0
1B	5	313	60,9
1C	12	4	0,3
Obszar 2	16	55	3,4
Obszar 3	17	51	3,0
Obszar 4	25	138	5,5
Obszar 5	17	53	3,2
Obszar 6	19	105	5,4
Obszar 7	16	81	5,0
Obszar 8	21	132	6,4
Obszar 9	16	39	2,4
Gmina	170	971	5,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogówku

Największa liczba analizowanych obiektów zlokalizowana jest w Obszarze 1B – znajduje się tam bowiem 305 obiektów zabytkowych i jedyne w gminie pomniki przyrody (8 sztuk). Obszar 1B charakteryzuje się zatem najwyższym wskaźnikiem zagęszczenia tych obiektów – na 1 km² powierzchni przypada bowiem aż 60,9 obiektów zabytkowych i pomników przyrody.

Występowanie dużej liczby zabytków związane jest z koniecznością ponoszenia sporych nakładów finansowych przeznaczonych na ich utrzymanie i konserwację. Z kolei obecność pomników przyrody stanowi pewną barierę dla dalszego rozwoju przestrzennego ze względu na konieczność zachowania ich w niezmiennym stanie. Wymagają one również szczególnej troski i zabezpieczenia nakładów finansowych na ich pielęgnację, leczenie, czy montaż podpór podtrzymujących np. gałęzie. Z uwagi na stosunkowo wysoką liczbę zabytków i pomników przyrody, największe potrzeby w tym zakresie dotyczy zatem ścisłego centrum gminy (Obszar 1B).

Grafika 26 Liczba zabytków i pomników przyrody na km²

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogówku

Wpływ na jakość życia mieszkańców ma również dostęp do Internetu, który w obecnych czasach dla wielu ludzi stanowi główne źródło informacji oraz narzędzie komunikacji. Co więcej, w wyniku wybuchu pandemii COVID-19 w 2020 r. wzrosła rola Internetu na rynku pracy (praca zdalna) i w sektorze handlowo-usługowym (zakupy online).

W celu określenia dostępności Internetu w poszczególnych częściach gminy Głogówek, analizie poddano wskaźnik penetracji budynkowej Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s, czyli stosunek liczby budynków znajdujących się w zasięgu sieci o określonych parametrach do liczby wszystkich budynków na analizowanym obszarze. Za budynki znajdujące się w zasięgu sieci o określonych parametrach uznaje się budynki z możliwością świadczenia usług zadeklarowaną przez operatora.

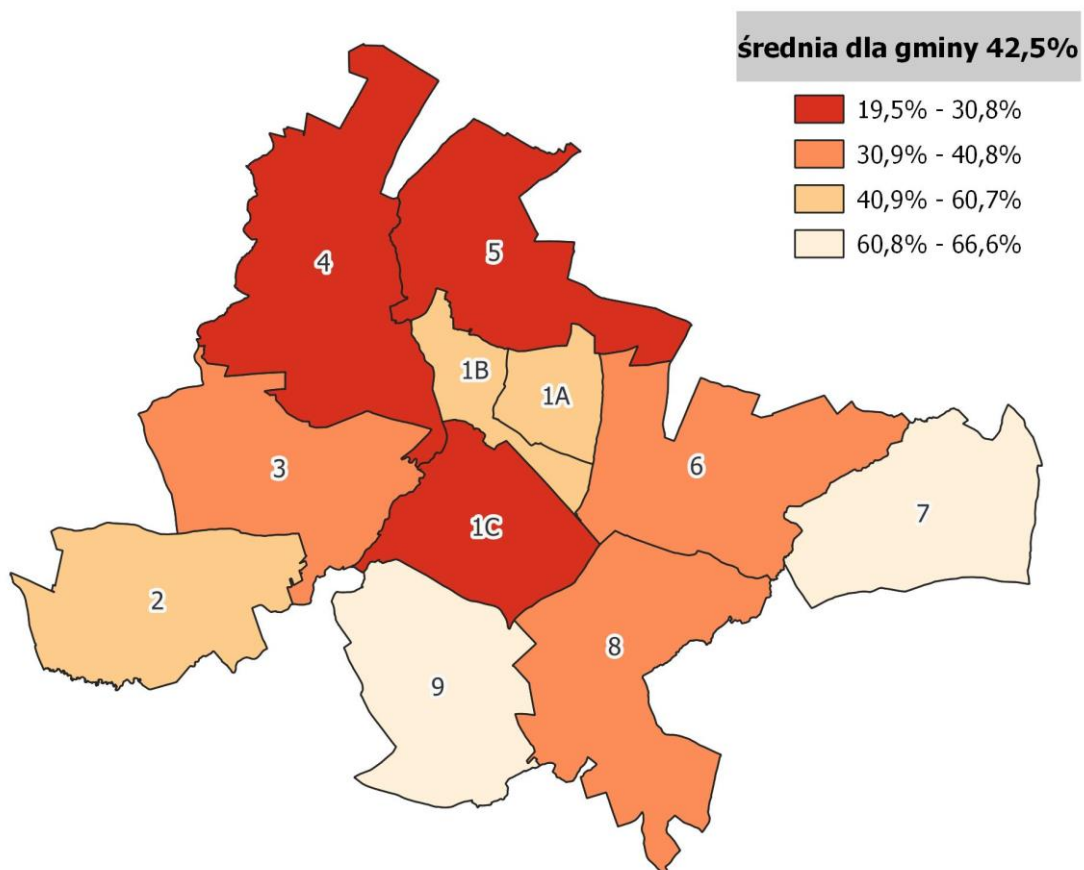
Tabela 27 Penetracja budynkowa Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s

Obszar porównawczy	adresy referencyjne	czarne plamy	Penetracja budynkowa Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s
1A	343	179	52,2%
1B	581	334	57,5%
1C	325	70	21,5%
Obszar 2	439	207	47,2%
Obszar 3	295	95	32,2%
Obszar 4	385	75	19,5%
Obszar 5	265	77	29,1%
Obszar 6	370	151	40,8%
Obszar 7	305	203	66,6%
Obszar 8	315	100	31,7%
Obszar 9	263	160	60,8%
Gmina	3 886	1651	42,5%

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://mapbook.uke.gov.pl/>

Penetracja budynkowa Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s w gminie Głogówek wynosi 42,5%, przy czym najlepszą dostępnością charakteryzują się: Obszar 7 (66,6%) i Obszar 9 (60,8%). W przypadku 6 z 11 analizowanych obszarów wskaźnik osiąga wartości poniżej średniej dla gminy, co świadczy o ograniczonym dostępie do Internetu w tych częściach gminy. Sytuacja taka może ograniczać perspektywy rozwojowe przedsiębiorstw opartych na działalności w sieci, a także przekładać się na brak możliwości wykonywania pracy zdalnej.

Grafika 27 Penetracja budynkowa Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s



Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://mapbook.uke.gov.pl/>

4. Podsumowanie

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa miała na celu identyfikację obszaru zdegradowanego, charakteryzującego się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Stopień i skalę negatywnych zjawisk obrazują wskaźniki opisujące wspomniane sfery. W przedmiotowym dokumencie poddano je analizie, bazując na danych pozyskanych z różnych źródeł oraz ogólnodostępnych opracowań, czy raportów. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, największy nacisk położono na analizę sfery społecznej, dla której zakres danych jest najszerszy, a katalog wskaźników najbardziej rozbudowany z uwagi na możliwość pozyskania wiarygodnych, porównywalnych danych. Poniżej zestawiono bilans wskaźników w formie zbiorczych tabel obrazujących poziom natężenia negatywnych zjawisk społecznych. Kolejne zestawienie prezentuje natomiast syntetyczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej. W pierwszej kolejności policzono średnie, a następnie uzyskane wartości poddano normalizacji (odchylenie standardowe). W ten sposób uzyskano porównywalny, syntetyczny wskaźnik degradacji.

Tabela 28 Podsumowanie analizy obszarów - sfera społeczna – wartości wskaźników

	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	Saldo migracji na 1000 mieszkańców	Obciążenie demograficzne	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców	Liczba klientów pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1000 mieszkańców	Liczba udzielonych świadczeń ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	Uczestnicy zajęć sportowych
Obszar 1A	-8,8	-6,4	0,6	26,5	4,3%	8,8	18,4	19,2	36,1	1,6	0,0
Obszar 1B	-9,0	-6,3	0,6	32,7	5,4%	10,3	50,0	96,7	189,7	2,3	0,6
Obszar 1C	-8,0	-7,1	0,6	24,0	3,9%	5,3	53,3	57,8	198,2	0,0	0,0
Obszar 2	-11,5	5,4	0,7	27,6	4,6%	3,1	19,9	73,6	128,8	3,8	0,6
Obszar 3	1,3	4,0	0,7	8,0	1,3%	6,7	5,3	0,0	0,0	2,7	0,0
Obszar 4	-3,5	-6,9	0,6	13,8	2,2%	8,6	19,0	0,0	0,0	3,5	0,0
Obszar 5	-19,7	2,6	0,6	14,5	2,3%	17,1	13,2	15,8	15,8	2,6	0,4
Obszar 6	-5,6	11,2	0,6	11,2	1,7%	13,1	4,7	0,0	0,0	3,7	2,2
Obszar 7	-12,6	3,2	0,5	17,9	2,8%	8,4	2,1	0,0	0,0	2,1	0,6
Obszar 8	-17,5	-6,7	0,6	16,2	2,6%	0,0	25,6	66,0	136,1	4,0	0,7
Obszar 9	-6,3	4,8	0,5	27,0	4,1%	6,3	3,2	0,0	0,0	3,2	0,5
Średnia	-9,0	-1,4	0,6	22,4	3,6%	8,3	25,4	42,1	87,8	2,6	0,4

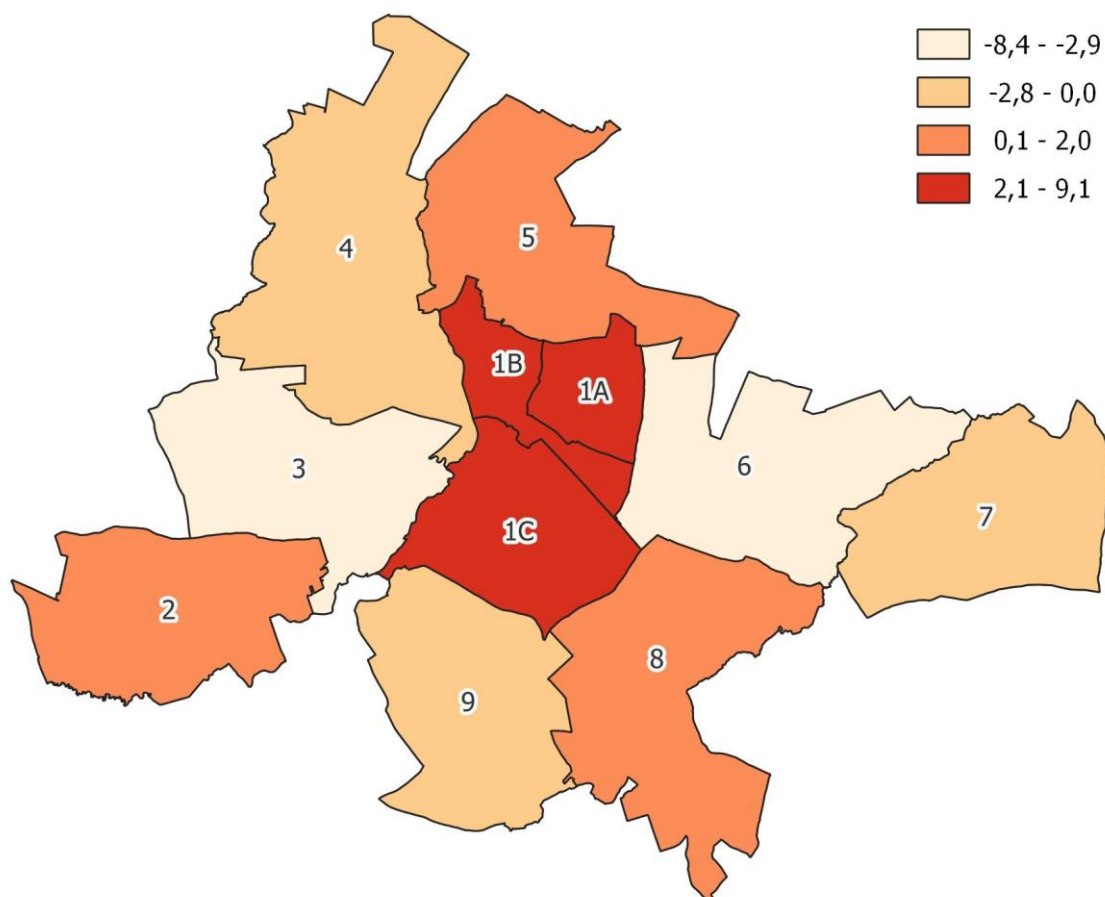
Źródło: opracowanie własne

Tabela 29 Podsumowanie analizy obszarów - sfera społeczna – wartości zestandaryzowane

	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	Saldo migracji na 1000 mieszkańców	Obciążenie demograficzne	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców	Liczba klientów pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1000 mieszkańców	Liczba udzielonych świadczeń ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	Uczestnicy zajęć sportowych	Syntetyczny wskaźnik degradacji
Obszar 1A	-0,06	0,94	-0,76	0,82	0,86	0,18	-0,06	-0,29	-0,34	0,92	0,80	3,0
Obszar 1B	-0,03	0,93	-0,78	1,60	1,64	0,50	1,72	1,83	1,54	0,30	-0,19	9,1
Obszar 1C	-0,20	1,05	-0,79	0,51	0,56	-0,57	1,91	0,77	1,64	2,28	0,80	7,9
Obszar 2	0,38	-0,85	-1,07	0,96	1,04	-1,06	0,02	1,20	0,79	-0,97	-0,11	0,3
Obszar 3	-1,75	-0,64	-1,17	-1,50	-1,43	-0,28	-0,80	-0,82	-0,78	0,02	0,80	-8,4
Obszar 4	-0,95	1,01	0,05	-0,77	-0,76	0,14	-0,03	-0,82	-0,78	-0,65	0,80	-2,8
Obszar 5	1,74	-0,43	0,23	-0,69	-0,69	1,96	-0,36	-0,39	-0,59	0,05	0,12	1,0
Obszar 6	-0,59	-1,74	1,11	-1,09	-1,11	1,10	-0,84	-0,82	-0,78	-0,90	-2,69	-8,4
Obszar 7	0,57	-0,51	1,38	-0,25	-0,34	0,10	-0,98	-0,82	-0,78	0,49	-0,13	-1,3
Obszar 8	1,38	0,99	0,25	-0,47	-0,48	-1,72	0,34	0,99	0,88	-1,14	-0,29	0,7
Obszar 9	-0,47	-0,75	1,55	0,89	0,71	-0,35	-0,92	-0,82	-0,78	-0,41	0,09	-1,3
Średnia	-0,03	0,18	-0,18	0,31	0,31	0,07	0,33	0,33	0,29	0,08	0,12	1,8

Źródło: opracowanie własne

Grafika 28 Syntetyczny wskaźnik degradacji w zakresie sfery społecznej



Źródło: opracowanie własne

Kluczową rolę w delimitacji obszaru zdegradowanego odgrywają negatywne zjawiska charakteryzujące sferę społeczną. Jednak zgodnie z ustawą o rewitalizacji, za obszar zdegradowany uznaje się obszar, w którym poza występującym stanem kryzysowym w sferze społecznej, występują również negatywne zjawiska w co najmniej jednej z pozostałych sfer – gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

Analiza czynników wskazujących na konieczność prowadzenia działań rewitalizacyjnych pokazuje, że obszarem szczególnie problemowym w gminie jest miasto Głogówek, na które składają się trzy obszary porównawcze: Obszar 1A, Obszar 1B i Obszar 1C. Syntetyczny wskaźnik degradacji przyjął najwyższą wartość dla Obszaru 1B, co świadczy o szczególnym natężeniu negatywnych zjawisk w sferze społecznej. Przede wszystkim wyróżniono tutaj problemy takie jak odpływ ludności (ujemne saldo migracji), bezrobocie (duża liczba bezrobotnych, ich wysoki udział w ludności w wieku produkcyjnym), a także wysokie zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej. W Obszarze 1B koncentrują się negatywne zjawiska społeczne oraz istnieje możliwość nasilenia tych zjawisk i ich oddziaływania na pozostałe części gminy. Wskazuje to na konieczność podjęcia skutecznej interwencji rewitalizacyjnej zarówno w wymiarze społecznym, jak i infrastrukturalnym.

Tabela 30 Podsumowanie analizy obszarów – pozostałe sfery – wartości zestandaryzowane

	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Różnica pomiędzy nowozarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców	Ilość wyrobów/mieszkańca [kg/mieszkańca]	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	Średnie roczne stężenie PM2.5	Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe	Dostępność do punktów usług publicznych	Stosunek terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem	Dostępność komunikacyjna	Dostępność infrastruktury rowerowej na km ²	Dostępność opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców	Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	Liczba zabytków i pomników przyrody na km ²	Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami	Penetracja budynkowa Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s
Obszar 1A	81,8	1,6	16,3	17,8%	16,2	57,1%	0,8	1,45	0,00	0,50	1,60	86,7%	0,00	0,0%	7,9%	52,2%
Obszar 1B	85,0	-1,7	47,6	31,1%	17,4	43,7%	4,3	41,85	0,58	0,80	1,67	84,6%	60,93	27,3%	40,8%	57,5%
Obszar 1C	38,2	-1,8	24,1	30,9%	16,1	72,0%	0,9	1,24	0,08	0,07	0,89	95,6%	0,33	9,1%	1,3%	21,5%
Obszar 2	31,4	0,0	132,7	4,7%	14,9	79,4%	1,5	0,98	0,18	0,00	0,77	94,9%	3,38	18,2%	11,8%	47,2%
Obszar 3	40,1	-1,3	314,0	1,2%	15,0	77,4%	2,7	1,17	0,17	0,00	0,00	96,6%	2,97	9,1%	1,3%	32,2%
Obszar 4	38,0	0,9	190,7	5,4%	15,2	80,2%	3,5	2,02	0,36	0,00	0,00	96,5%	5,48	9,1%	6,6%	19,5%
Obszar 5	46,1	-2,6	265,4	8,3%	16,0	79,0%	5,3	1,75	0,48	0,03	0,00	96,1%	3,19	0,0%	3,9%	29,1%
Obszar 6	38,4	0,0	126,6	61,0%	16,2	79,0%	2,8	1,18	0,15	0,00	0,00	96,2%	5,40	18,2%	9,2%	40,8%
Obszar 7	37,9	5,3	108,2	31,9%	16,4	78,6%	2,1	1,36	0,37	0,00	1,05	95,7%	5,02	0,0%	6,6%	66,6%
Obszar 8	39,1	1,3	161,8	0,0%	15,2	52,0%	2,7	1,21	0,24	0,00	0,00	97,5%	6,41	9,1%	5,3%	31,7%
Obszar 9	44,4	3,2	193,3	24,3%	14,8	78,6%	3,2	1,40	0,18	0,06	0,00	97,2%	2,37	0,0%	5,3%	60,8%
Średnia	53,7	0,1	117,9	20,6%	15,6	64,1%	2,8	2,62	0,26	0,05	0,79	95,7%	5,71	9,1%	9,1%	42,5%

Źródło: opracowanie własne

5. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Realizacja kompleksowych działań rewitalizacyjnych ma na celu wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszaru zdegradowanego, co następuje poprzez realizację zintegrowanych działań na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni oraz gospodarki. Aby można było konsekwentnie realizować zaplanowane działania, istotne jest właściwe zdefiniowanie obszaru zdegradowanego, a później obszaru rewitalizacji, co jest przedmiotem niniejszego opracowania.

Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r., obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

1. gospodarczych (w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
2. środowiskowych (w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska),
3. przestrzenno-funkcjonalnych (w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych),
4. technicznych (w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niesfunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami).

Zgodnie z art. 10 pkt. 1. Ustawy o rewitalizacji, *obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa art. 9 ust.1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.* Ponadto, zgodnie z art. 10 pkt. 2 *obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.*

W przypadku gminy Głogówek natężenie negatywnych zjawisk społecznych odnotowano w Obszarze 1B, dla którego syntetyczny wskaźnik degradacji przyjął najwyższą wartość (9,1). Ponadto, w obszarze tym odnotowano występowanie negatywnych zjawisk w sferach:

- gospodarczej – ujemne saldo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców,
- środowiskowej – wysoki udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym, wysokie średnie roczne stężenie PM_{2,5},
- przestrzenno-funkcjonalnej – stosunkowo niski udział powierzchni biologicznie czynnej w ogólnej powierzchni,
- technicznej – wysoka liczba zabytków i pomników przyrody na 1 km², wysokie zapotrzebowanie na dostosowanie obiektów użyteczności publicznej do osób ze szczególnymi potrzebami oraz w zakresie termomodernizacji.

Z tego względu Obszar 1B wyznaczono jako **obszar zdegradowany**.

Z obszaru zdegradowanego wydzielono **obszar rewitalizacji**, w którym obserwuje się szczególne natężenie problemów społecznych oraz współwystępujących z nimi problemów w sferze gospodarczej, technicznej, środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej. Obszar ten stanowi ściśle centrum gminy, zarówno pod kątem administracyjnym, jak i handlowo-usługowym oraz rynku pracy, przez co odgrywa bardzo ważną rolę dla funkcjonowania całej gminy i charakteryzuje się wysokim potencjałem dla lokalizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Ze względu na wysoki stopień oddziaływania tego Obszaru na pozostałe części gminy, możliwe będzie bowiem zapewnienie wysokiego poziomu efektywności działań rewitalizacyjnych.

Obszar rewitalizacji o powierzchni 109 ha stanowi 0,6% całej powierzchni gminy, a liczba zamieszkującej go ludności to 2 978 osób, co stanowi 23,4% populacji gminy. Zgodnie z przeprowadzonymi pracami diagnostycznymi, jest to obszar o intensywnym natężeniu problemów społecznych (przede wszystkim związanych z wysokim poziomem bezrobocia oraz zapotrzebowaniem

na świadczenia pomocy społecznej) i współwystępujących problemach w sferze gospodarczej, technicznej środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej.

Tabela 31 Zestawienie wskaźników obligatoryjnych

Obszar	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni gminy	Ludność [os]	Udział w ludności gminy
Obszar zdegradowany	514	3,0%	3 000	23,6%
Obszar rewitalizacji	109	0,6%	2 978	23,4%

Źródło: opracowanie własne

Grafika 29 Obszar zdegradowany w gminie Głogówek

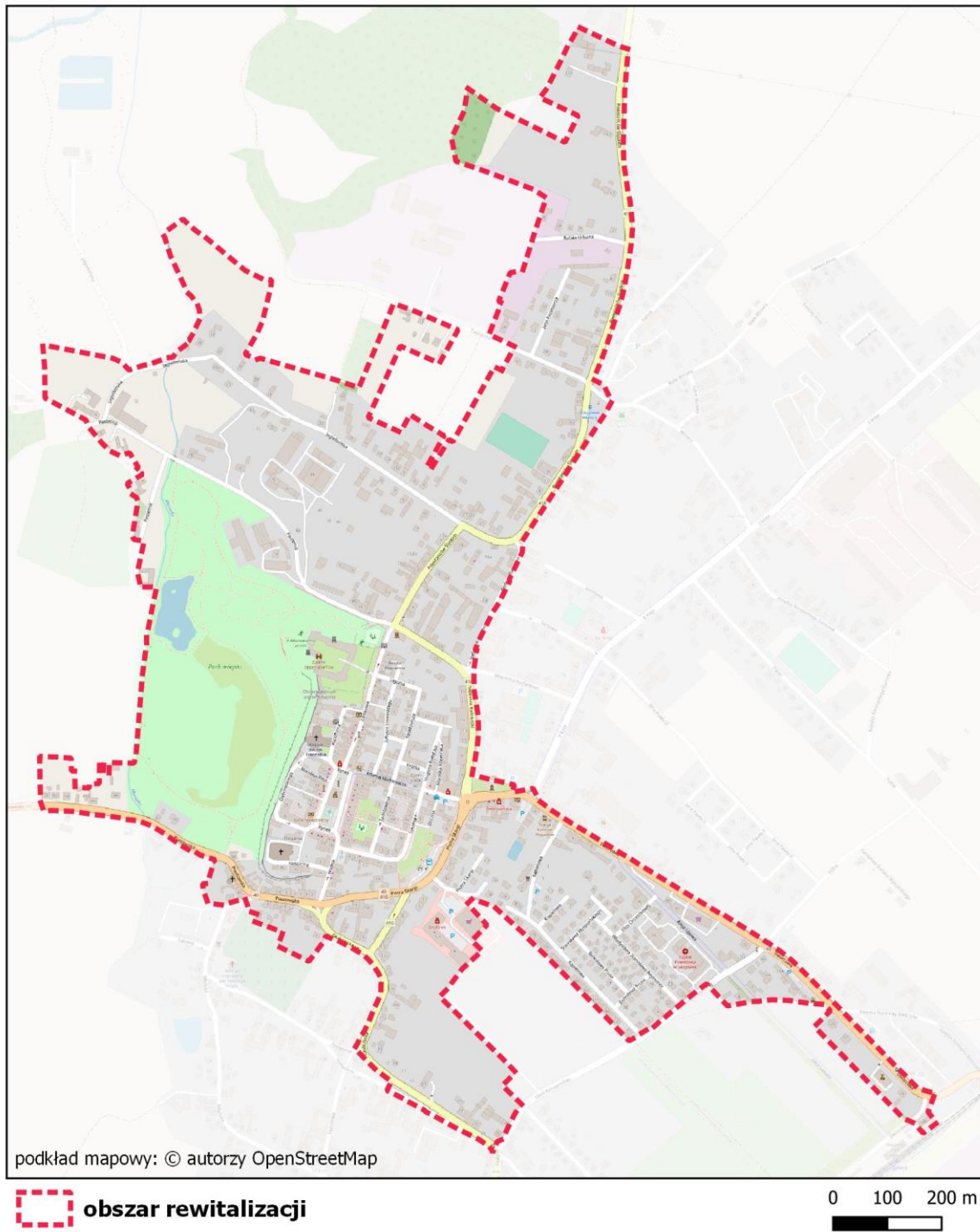


0 1 2 km

podkład mapowy: © autorzy OpenStreetMap

Źródło: opracowanie własne

Grafika 30 Obszar rewitalizacji w gminie Głogówek



Źródło: opracowanie własne

Spis tabel i grafik

Tabela 1 Podział na obszary porównawcze gminy Głogówek	10
Tabela 2 Liczba ludności i powierzchnia obszarów porównawczych	11
Tabela 3 Kryteria delimitacji	12
Tabela 4 Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	16
Tabela 5 Saldo migracji na 1000 mieszkańców	18
Tabela 6 Obciążenie demograficzne	20
Tabela 7 Liczba klientów pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	21
Tabela 8 Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1000 mieszkańców	22
Tabela 9 Liczba udzielonych świadczeń ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców	24
Tabela 10 Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	25
Tabela 11 Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców	28
Tabela 12 Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	29
Tabela 13 Uczestnicy zajęć sportowych	31
Tabela 14 Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	33
Tabela 15 Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców	34
Tabela 16 Dostępność do punktów usług publicznych	36
Tabela 17 Dostępność usług opieki zdrowotnej	38
Tabela 18 Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	39
Tabela 19 Dostępność terenów rekreacyjnych	40
Tabela 20 Dostępność komunikacyjna	42
Tabela 21 Dostępność infrastruktury rowerowej	43
Tabela 22 Jakość powietrza	45
Tabela 23 Ilość wyrobów azbestowych na 1 mieszkańca	47
Tabela 24 Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	48
Tabela 25 Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami oraz wymagających termomodernizacji	50
Tabela 26 Liczba zabytków i pomników przyrody na 1 km ²	52
Tabela 27 Penetracja budynkowa Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s	54
Tabela 28 Podsumowanie analizy obszarów - sfera społeczna – wartości wskaźników	57
Tabela 29 Podsumowanie analizy obszarów - sfera społeczna – wartości zestandaryzowane	58
Tabela 30 Podsumowanie analizy obszarów – pozostałe sfery – wartości zestandaryzowane	60
Tabela 31 Zestawienie wskaźników obligatoryjnych	64
Grafika 1 Podział na obszary porównawcze w gminie Głogówek	11
Grafika 2 Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	17
Grafika 3 Saldo migracji	19
Grafika 4 Liczba klientów pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	22
Grafika 5 Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1000 mieszkańców	23
Grafika 6 Liczba udzielonych świadczeń ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców	25
Grafika 7 Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	27
Grafika 8 Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	27
Grafika 9 Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców	29
Grafika 10 Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	30
Grafika 11 Uczestnicy zajęć sportowych	32
Grafika 12 Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	34
Grafika 13 Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców	35
Grafika 14 Dostępność usług publicznych	37
Grafika 15 Dostępność usług opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców	38
Grafika 16 Udział powierzchni biologicznie czynnej w ogólnej powierzchni	40
Grafika 17 Udział terenów rekreacyjnych w ogólnej powierzchni	41
Grafika 18 Dostępność komunikacyjna	43
Grafika 19 Dostępność infrastruktury rowerowej	44
Grafika 20 Średnie roczne stężenie PM _{2,5}	46
Grafika 21 Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kociołami na paliwo stałe	46
Grafika 22 Ilość wyrobów azbestowych na 1 mieszkańca	48
Grafika 23 Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	49
Grafika 24 Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	51
Grafika 25 Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami	51
Grafika 26 Liczba zabytków i pomników przyrody na km ²	53
Grafika 27 Penetracja budynkowa Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s	55
Grafika 28 Syntetyczny wskaźnik degradacji w zakresie sfery społecznej	59